

Omakoti

**RVP ON NYT
ROVANIEMELLÄ!**

Kun ihan ok ei riitä,
Lapin RVP

Asuntokaupan
kuntotarkastukset ja
kosteusmittaukset

ROVANIEMI » NUMERO 2/2026 » OMAKOTIASUMISEN ERIKOISLEHTI » 18. vuosikerta » www.omakotilehdet.fi

Viihtyisä piha alkaa hyvistä perustuksista

**Ilmalämpöpumppu apuna
kodin viilennyksessä**

6

**Vakuutus turvaa kodin ja
vapaa-ajan asunnon**

14

Enemmän tilaa elämälle

Lumonin terassi- ja parvekelasitukset luovat kotiisi tai mökille viihtyisän ja suojaisen tilan, jossa voit nauttia ulkoilmasta ympäri vuoden.

Aloita suunnittelu jo tänään ja nauti uudesta monikäyttöisestä lisähuoneestasi!

Varaa maksuton suunnittelukäynti

Valtuutettu Lumon ja Visor jälleenmyyjä
Pohjoisen Lasipalvelu Oy
Joonas Tölli, puh. 044 977 4950

LUMON

lumon.fi

DESIGN
FROM
FINLAND

KESTÄVÄT AKU-VAUNUT SAAT AGCO SUOMELTA!

AKU CP327-LH – Tilava kuomukärry hitsatulla rungolla

- Kipin kaasujousi
- Musta 100 cm kuomu
- Vahvistettu takalaita
- Laminoitu, vesitiivis vanerilattia
- Astinlaudat lokasuojissa

Lehtijouset

- Lavan koko 327 x 150 cm
- Kantavuus 527 kg
- Kokonaispaino 825 kg
- Laitakorkeus 40 cm

TARJOUS!
2390 €
Norm. 3 222 €

AKU CP365-LBHE PRO – Erittäin vahva kärry korkeilla laidoilla

- Kipin kaasujousi
- Musta 100 cm kuomu
- Vahvistettu takalaita
- Vetopää 1500 kg
- 2 vahvikeputkea takalaidassa
- Vahva lehtijousiakseli, 2000 kg

Lehtijouset

- Lavan koko 360 x 150 cm
- Kantavuus 1199 kg
- Kokonaispaino 1600 kg
- Laitakorkeus 56 cm

TARJOUS!
4490 €
Norm. 4 835 €

AKU CP 400-DRP – Auton tai kappaleetavaran kuljetukseen

- Lavan koko 400 x 200 cm
- Kantavuus 2270 kg
- Kokonaispaino 2850 kg
- Lastauskorkeus 65 cm
- Laminoitu, vesitiivis vanerilattia
- Jarrullinen
- Ajoramppeja voi käyttää sivulastauksessa
- Irroitettavat lavatolpat
- Laitakorkeus 35 cm, eloksoitua alumiinia
- Sivulaitojen lavalukot upotettu

Hinta ilman laitoja

TARJOUS!
4170 €
Norm. 4 995 €

Sivulaitasarja
(laidat+tolpat)
1095 €
Ajourampisetti
2500 x 348 mm
900 €

Hitsattu runko

**AGCO
SUOMI**

AGCO SUOMI OY Alatie 2 C2, Rovaniemi
Teemu Saajo, 040 760 8925
Joni Karjalainen, 040 670 1079

Tutustu myös muihin AKU-kärryihin: agcosuomi.fi

AKU CP350-LH PRO – Erittäin vahva kärry hitsatulla rungolla

- Kelkkavarustus
- Kipin kaasujousi
- Musta 100 cm kuomu
- Työkalulaatikko
- Lehtijouset

Päivitetty malli

UUTTA! Takalaidan ketjut

TARJOUS!
2890 €
Norm. 3 646 €

- Lavan koko 350 x 150 cm
- Kantavuus 509 kg
- Kokonaispaino 825 kg
- Laitakorkeus 40 cm

UUTUUS LISÄVARUSTE!
Swisstrax-pohja. Kysy.
Esim. tähän kärryyn **335 €**

Hinnat niin kauan kuin tavaraa riittää. Sisältää alv 25,5 %.

AKU
Takuu 2 vuotta

PALVELEVA LVI-LIIKE

0400 933 000
rovaniemi@lvipitkala.fi
www.lvipitkala.fi

**LVI
PITKÄLÄ**
Habeo Company

24h

Pienten ja suurten työmaiden asiantuntevaa urakointia

- Tie- ja väylärakentaminen
- Kunnallistekniikka
- Pohjarakentaminen
- Aluerakentaminen
- Vesistötyöt

**Napapiirin
Maanrakennus**

www.napapiirinmaanrakennus.fi

Omakoti

www.omakotilehdet.fi

facebook.com/omakotilehti

Ilmestyminen

Nro 1/2026	vko	17
Nro 2/2026	vko	24
Nro 3/2026	vko	38
Nro 4/2026	vko	46

Jakelu ja levikki

Jakelulevikki 12 000 kpl

Pientalot Rovaniemen seutukunnassa.

Julkaisija ja kustantaja

Nexus Media Oy
Kuninkaankatu 24 A
33210 Tampere
toimisto@nexme.fi

Päätoimittaja

Petri Kaukonen
p. 0400 770 203
petri.kaukonen@nexme.fi

Toimitus

Mari Pihlajaniemi
p. 045 276 5998
toimitus@nexme.fi

Mediamyynti

Nexus Media Oy toimisto
p. 0400 772 229
toimisto@nexme.fi

Taitto ja ilmoitusvalmistus

Nexus Media Oy
aineistot@nexme.fi

Paino

Kaleva Oy

Etukannen kuva

iStock

12

Remontoimalla saa mökistä unelmien kesäpaikan

Dreamstime

Tässä lehdessä

- 3** Pääkirjoitus
- 4** Ajankohtaista
- 6** Ilmalämpöpumppu ja kodin viilennys
- 8** Pihan perustaminen
- 12** Vapaa-ajan asunnon ostaminen
- 14** Kodin ja vapaa-ajan vakuutukset
- 16** Sähkönsäästö ja aurinkopaneelit
- 19** Kolumni: Tuulahduksia Euroopasta
- 20** Omakotitalon kausihuolto
- 22** Ajanviete

Lehti noudattaa ilmoitusten julkaisusääntöjä. Reklamaatit on tehtävä 7 vrk:n aikana ilmoituksen julkaisemisesta Nexus Media Oy:lle. Suurin mahdollinen vastuu ilmoituksen julkaisemisesta sattuneesta virheestä tai poisjäämisestä sekä sen aiheuttamista vahingoista on ilmoituksen hinta. Mikäli ilmoitusmateriaali saapuu aineistopäivän jälkeen Nexus Media Oy ei ole velvollinen korvaamaan painovirheitä. Ilmoituksesta lähetetään oikovedos sopimuksen mukaan. Peruutukset viimeistään aineistopäivänä. Jos ilmoitus on ehditty valmistaa ennen peruutusta, veloitetaan siitä 50 % ilmoituksen hinnasta.

Petri Kaukonen
Päätoimittaja

Kesän riemut ja riesat

Kesä on upeaa aikaa, jossa on vain yksi pieni mutta: suomalaiset rakennukset on suunniteltu tukalien helteiden sijaan pikemminkin kylmää ilmanalaa varten. Jo noin 20 asteen ulkolämpötila voi nostaa sisälämmön kodeissa liki 30 asteeseen, ja helteiden väistyttyäkin asunnon viilenemisessä voi mennä päiviä.

Asumisterveysasetuksen mukaan asuntojen sisälämpötila ei kuitenkaan saisi nousta kesäaikaan yli 32 asteen. Sitä kuumempina koti voi olla jo terveydelle haitallinen. Mikä siis neuvoksi?

Koneellinen ilmastointi on tehokas tapa torjua kuumuutta, mutta yksi arkinen keino sisälämpötilan suitsimiseen on tietysti pitää ikkunat ja ovet visusti kiinni päivisin ja torjua auringonpaistetta myös sälekaihtimilla ja verhoilla.

Kesä vie kotona oleskelun usein myös ulos, pihalle tai terrassille. Jotta oleskelu olisi pihan puolella mieluisaa vielä paahtavimpina hellepäivinä, kannattaa sinne toteuttaa varjoisiakin paikkoja. Tämä on jotain, mitä vielä joitain vuosia sitten suomalaisille pihaille ei osattu välttämättä edes kaivata.

Puut tarjoavat suojaa ja varjoa varsinkin talon etelänpuolella seinustalla, mutta niiden kasvamisessa kestää vuosia. Nopeakasvuiset köynnökset esimerkiksi pergolan ympärillä voivat tarjota nopeamman ratkaisun – ja muutenkin viihtyisän paikan kesän oleskeluihin.

Kesäisin terveisin,
Petri Kaukonen

päätoimittaja

Rovaniemi
Mika Huttunen
puh. 040 545 4388
www.mikahuttunen.com

• MAALÄMPÖPORAUKSET
• MAANRAKENNUSTYÖT

Superhelppoa sähköauton latausta koteihin
Saatavilla useita eri mallivaihtoehtoja – meiltä saat myös asennuksen

- Sähköasennukset uudis- ja saneerauskohteissa
- Aurinkosähköjärjestelmät koteihin
- Sähkösuunnittelut
- Purmo öljytäytteiset lämmittimet

Pyydä tarjouksemme!

KK-SÄHKÖTYÖT OY
www.kksahkotyot.com / Kimmo Kinisjärvi
puh. 0400 691 671, info@kksahkotyot.fi

» LYHYESTI

Tehomaksullinen sähkösiirtosopimus kannustaa seuraamaan kodin sähkönkulutusta

Energiaviraston vuoden alussa julkaisema määräys sähkön tehomaksusta herätti huolta omakotiasujien sähkölaskun paisumisesta. Käytännössä määräys kuitenkin vain yhtenäisti eri sähköverkkoyritysten tarjoamien tehomaksullisten tuotteiden hinnoittelua.

– Yksittäisen omakotitaloasujan ei ole mikään pakko ottaa tehomaksullista siirtotuotetta käyttöönsä, joten siinä mielessä tehomaksulliset tuotteet eivät tule suoraan vaikuttamaan omakotitaloasujien laskuun, jos he näin valitsevat, selventää **Minna Tolvanen** Motivasta.

– Jos asujat päätyvät valitsemaan tehomaksullisen siirtotuotteen, tulee siinä siirron perusmaksu (€/kk) todennäköisesti olemaan vastaavaa tehosiirtomaksutonta tuotetta alhaisempi. Jos siten asuja ylittää 8 kW:n rajan 60 minuutin keskitehon perusteella määritelmien mukaisesti, tulee perusmaksun päälle ylitetyn tehon mukaisesti tehomaksua (€/kW).

Omakotiasujan kannattaa kuitenkin Tolvasen mukaan alkaa seurata omaa sähkönkulutustaan ja tehopiikkejään.

– Kannattaa tutustua myös sähkösäätöjen muodostukseen, jos se ei ole vielä ihan niin tuttua. Alustavasti voi myös pohtia, olisiko tehomaksullinen siirtotuote kannattava omalle kohdalle, jos ja kun oma siirtoyhtiö tulee lisäämään tehomaksullisen tuotteen siirtotuotteiden valikoimaan.

Tehomaksun raja ylittyy arjessa helposti

Verkonhaltijan näkökulmasta verkkoa kuormittavia tehopiikkejä muodostuu yleensä esimerkiksi kovina pakkaspäivinä, erityisesti aamuisin ja iltaapäivisin tai iltaisin, kun sähkönkulutus on suurinta.

– Yleensä sähkö on hintavampaa silloin kun kaikki sitä haluavat käyttää, jolloin myös tehopiikit nousevat, toteaa Tolvanen. Nämä tehopiikit eivät kuitenkaan näy yksittäisen kuluttajan kukkarossa, vaan kuluttajan tehomaksuun vaikuttaa vain yksittäisen sähköliittymän teho.

– Eli jos itse et käytä suuritehoisia sähkölaitteita samanaikaisesti, et myöskään maksa "ylimääräistä" tehomaksua (jos olet ottanut tehomaksullisen siirtotuotteen), vaikka kokonaisuudessaan sähköverkos-

sa olisi tehopiikki.

Suurikokoinen sähkösauna tai sähköauton pikalataus voi yksinään ylittää 8 kW:n tehomaksun kynnyksen. Muutoin normaalissa asumisessa tehomaksun raja voi Tolvasen mukaan ylittyä, jos suurempitehoisia laitteita käytetään samanaikaisesti.

– Tällaisia laitteita voivat olla muun muassa sähkölämmitys, käyttöveden lämmitys sähköllä, poreallas, suurehko lattialämmitys, pienempi sähkösauna, uunin ja liedden yhteiskäyttö...

Lisäksi hän kehottaa huomioimaan, että laitteita ei kannata kytkeä päälle samanaikaisesti.

– Esimerkiksi saunan lämmitämiseen tarvitsee kiukaan käyttäen enemmän tehoa kuin halutun lämpötilan ylläpitämiseen. Tämän vuoksi, jos ottaa tehomaksullisen siirtotuotteen, kannattaa omiin käyttötapoihin kiinnittää huomiota sekä mahdollisuuksien mukaan käyttää ohjauspalveluja.

Kulutuksen ohjauksen automatisointi avuksi

Jos omakotiasuja päättää vaihtaa sähkönsiirtotuotteensa tehomak-

sulliseksi, Tolvanen neuvoo panostamaan viimeistään siinä vaiheessa kulutuksen ohjauksen automatisointiin.

– Toki ajoittamalla sähkölaitteiden käyttöä itse sekä seuraamalla sähkön hintoja voi tehomaksuun vaikuttaa, mutta kotiautomaatiolla tai muulla ohjauspalvelulla voidaan varmistaa sähkönkäytön ajoittaminen helposti ja mahdollisimman edullisesti huomioiden sekä sähkön hinta että tehomaksurajat.

Sähköverkkoyhtiöt tarjoavat hänen mukaansa usein jo ohjauspalveluja esimerkiksi käyttövesivaraajan lämmitykseen, ja monilta muiltakin palveluntarjoajilta löytyy ratkaisuja sähkön käytön ajoittamiseen.

– Jos ja kun tehomaksu yleistyy, palvelut varmasti laajenevat huomioimaan myös tehomaksurajat, jos näin ei vielä ole.

Oman sähkönkulutuksensa saa tietoonsa Fingridin Datahub-portaalista tai käytössä olevan energiyhtiön verkkopalvelusta. Kun kulutukset ilmoitetaan tuntitasolla (kWh/h), vastaa sama lukema myös tuon tunnin huipputehoa (kW).

Dreamstime

Dreamstime

Kolme asiaa, joilla parannat mökin myrskynkestävyyttä

Viime vuoden Hannes-myrsky aiheutti suomalaisille mökeille poikkeuksellisen suuria vahinkoja. Vakuutusyhtiö Ifin tilastojen mukaan myrskyn jäljiltä ilmoitettiin lähes 2 000 mökkivahinkoa, kun tavanomaisina vuosina vahinkoja tulee samalla ajanjaksolla vain muutamia kymmeniä.

If ennakoi, että vahinkoilmoituksia tulee yhä lisää kevään edetessä ja erityisesti pääsiäisen jälkeen, kun mökeillä vieraillaan ensimmäistä kertaa talven jälkeen.

– Talven aikana sattuneet vahingot huomataan usein vasta kuukausien viiveellä, kun mökille mennään pitkästä aikaa. Talven aikana sattuneista vahingoista noin neljännes ilmoitetaan vasta kolmen kuukauden jälkeen, kun taas kesäisin vain 10 prosenttia. Yleisesti vahingot huomataan kesäaikana nopeammin ja seurannaisvahingot jäävät pienemmiksi, sanoo **Jussi Lindström**, Ifin omaisuusvakuutuksista vastaava johtaja.

Mökeillä olisi hyvä tehdä kevättarkastus sinne saavuttaessa, jotta vahingot huoma-

taan mahdollisimman pian. Esimerkiksi katovahinkojen nopea korjaaminen on tärkeää vahinkojen laajuuden rajoittamiseksi.

– Mökin katolle ei pidä mennä ennen kuin lumet ovat sulaneet turvallisuuden takia, muistuttaa Lindström.

Varaudu äärisäihin hyvissä ajoin myös mökillä

If kysyi viime vuonna kunnilta, onko niissä havaittu ilmastomuutoksen vaikutuksia ja sään ääri-ilmiöiden voimistumista. Vastaneista kunnista peräti 87 prosenttia kertoi, että omassa kunnassa nämä vaikutukset on huomattu. Mukana vastaajissa oli myös monia Suomen suosituimpia mökkikuntia.

– On mahdollista, että et ole mökillä juuri silloin, kun myrsky iskee. Siksi mökki on tärkeää valmistella etukäteen kestävänsä sään ääri-ilmiöitä. Esimerkiksi jo kevättalkoiden yhteydessä on hyvä suunnitella tarvittavia toimenpiteitä myrskyjen varalle, Lindström korostaa.

Kolme kriittistä kohtaa, joihin mökkiläisen kannattaa kiinnittää huomiota myrskyjen varalta

1. Liian lähellä rakennuksia olevat puut

Myrskyjen voimistuessa puut kaatuvat aiempaa herkemmin. Rakennusta lähimpänä kasvavat puut kannattaa poistaa tai arvioida niiden kunto asiantuntijan kanssa.

2. Katon kunto

Irtotavara, irronneet pellit tai vaurioituneet rakenteet voivat paiskautua myrskytuulella katolta ja aiheuttaa lisävahinkoja. Vuotokohdat on aina hyvä korjata nopeasti.

3. Veden ohjaus

Varmista, että salaojat, syöksytorvet ja tontin kallistukset johtavat veden pois rakennuksesta. Hulevesien ohjauksella voidaan ehkäistä sokkelin ja alapohjan kosteusvahinkoja.

Öljyn hinnan nousu korostaa öljylämmitysjärjestelmien huollon merkitystä

Nuohousalan Keskusliitto huomautti maaliskuisessa tiedotteessaan lämmitysöljyn viimeaikaisen hinnannousun näkyvän suoraan monien öljylämmitteisten kiinteistöjen lämmityskustannuksissa. Kansainvälisen energiamarkkinan epävarmuus, geopoliittiset jännitteet sekä raakaöljyn hinnan vaihtelut ovat vaikuttaneet siihen, että lämmitysöljyn hinta on noussut ja hintavaihtelut ovat lisääntyneet. Tämä korostaa Nuohousalan Keskusliiton mukaan entisestään lämmitysjärjestelmien energiatehokkuuden ja säännöllisen huollon merkitystä.

Suomessa on edelleen kymmeniä tuhansia kiinteistöjä, joissa käytetään öljylämmitystä joko pääasiallisena lämmitysmuotona tai varajärjestelmänä. Kun energian hinta nousee, pienilläkin parannuksilla lämmitysjärjestelmän toimintaan voidaan saavuttaa merkittäviä säästöjä.

Yksi keskeisimmistä keinoista parantaa öljylämmityksen tehokkuutta on öljykattilan ja savuhormin säännöllinen nuohous. Kattilan pinnoille kertyvä noki heikentää lämmönsiirtoa ja toimii eristeenä, jolloin kattila joutuu käyttämään enemmän polttoainetta saman lämmitystehon tuottamiseen. Jo yhden millimetrin paksuinen nokikerros lämmönvaihtopinnoilla huonontaa lämmön siirtymistä noin viidellä

prosentilla.

Nuohousalan Keskusliiton varapuheenjohtaja **Teppo Miettunen** muistuttaa, että lämmitysjärjestelmien säännöllinen huolto on tärkeää sekä turvallisuuden että energiatehokkuuden kannalta.

– Lämmitysjärjestelmien säännöllinen huolto ja savuhormien nuohous parantavat tulisijojen ja kattiloiden toimintaa sekä turvallisuutta. Samalla varmistetaan, että laitteet toimivat mahdollisimman energiatehokkaasti, Miettunen toteaa.

Hänen mukaansa nuohouksessa ei ole kyse pelkästään puhdistamisesta, vaan myös kiinteistön turvallisuuden varmistamisesta.

– Savuhormeihin ja tulisijoihin kertyy käytön aikana palamisjätettä, joka on poistettava säännöllisesti. Ilman huoltoa lämmityslaitteiden toiminta heikkenee ja myös paloturvallisuusriskit voivat kasvaa, Miettunen muistuttaa.

Säännöllinen nuohous tuo useita hyötyjä:

- parantaa lämmitysjärjestelmän hyötysuhdetta
- vähentää lämmitysöljyn kulutusta ja lämmityskustannuksia
- parantaa palamisen laatua ja

vähentää päästöjä

- lisää lämmitysjärjestelmän turvallisuutta
- pidentää kattilan ja polttimen käyttöikää

Nuohouksen yhteydessä tarkastetaan myös kattilan ja savuhormin yleiskunto. Mahdolliset viat tai kulumat voidaan havaita ajoissa ennen kuin ne aiheuttavat suurempia ongelmia tai kalliita korjauksia. Lisäksi nuohooja pystyy arvioimaan palamisen laatua käynnillään ja suosittelemaan tarvittaessa poltinhuoltajaa, mikäli säädöt eivät ole kohdillaan. Myös korvausilman lisäyksellä voidaan saada hyötysuhdetta paremmaksi ja siten öljyn kulutusta vähäisemmäksi.

Öljylämmitysjärjestelmän ylläpito on säänneltyä. Kattila ja savuhormi nuohotaan säännöllisesti kerran vuodessa sekä öljypoltin huolletaan määräajoin. Ennakoiva huolto auttaa varmistamaan, että järjestelmä toimii paloturvallisesti ja mahdollisimman energiatehokkaasti.

Energian hinnan noustessa jokainen säästetty litra öljyä näkyy suoraan kiinteistön lämmityskustannuksissa. Siksi nyt on hyvä hetki tarkistaa oman lämmitysjärjestelmän kunto ja varmistaa, että huollot ja nuohoukset on tehty ajallaan.

Ilmalämpöpumppu lämmittää asuntoa talvella ja viilentää sitä kesätoikseen.

Teksti: Ulla Sirén

Ilmalämpöpumppu voi viilentää 20 kesää

Kesä tuo mukanaan kaiken sen, mitä useimmat meistä odottavat pakkasten ja lyhyiden päivien valtakaudella: on taas valoa, aurinkoa, lämpöä ja elämää hehkuva luonto. Mutta kaikella sillä on epämiellyttävä ja joissakin tapauksissa vaarallinen kääntöpuoli – tukalan lämmin sisäilma. Jäähdytykseen on onneksi olemassa apuvälineitä, kuten useimmille tuttu ilmalämpöpumppu, joka hyvin hoidettuna jaksaa puurtaa töitä yllättävän kauan.

Ilmalämpöpumppu on sekä kodin lämmitin että viilennin. Ilmalämpöpumpun toiminta perustuu kahteen erilliseen yksikköön, joista ulkoyksikkö ottaa lämmitysenergiaa talteen ulkoilmasta ja siirtää sen sisäyksikön kautta huoneilmaan. Huoneilman jäähdytyksessä laite toimii toisin päin, eli se imee lämmintä ilmaa sisätilasta ja siirtää ulos.

Ilmalämpöpumppu kuluttaa energiaa kesät talvet, mutta ympärivuotisessa käytössä sen lasketaan säästävän keskimäärin 3000–7000 kilowat-

tituntia sähköä.

Ilmalämpöpumpun tai useampia voi asentaa käytännössä millaiseen omakotitaloon tai mökkiin tahansa.

– Useampikerroksinen omakotitalo ei välttämättä tarvitse ilmalämpöpumppua jokaiseen kerrokseen. Jos talossa on avoin portaikko, sen keskivaiheille sijoitettu laite lämmittää ja viilentää sekä ylempää että alemmaa kerrosta, selittää LVI-insinööri **Kari Mänty**, jolla on alalta pitkä kokemus.

Mänty korostaa, että parhaimman tehon saamiseksi ilmalämpö-

pumpusta tärkeintä on väljä tila, jossa lämmittävä tai viilentävä vaikutus kattaa mahdollisimman suuren alan.

– Hyvin pieneen, alle 50 neliön rakennukseen en ilmalämpöpumppua laittaisi, mutta muuten sitä voi suositella millaiseen taloon tahansa, hän sanoo.

Hän muistuttaa, että ilmalämpöpumpulla voi viilentää sisäilmaa pelkästään käyttämällä kosteutta poistavaa toimintoa. Kosteuden väheneminen saa ilman tuntumaan vii-

leämmältä, vaikka varsinainen viilennys ei olisi päällä. Samalla säästyy energiaa.

Huoltamalla pitkä elinkaari

Ilmalämpöpumpun kunnossapito on yksinkertaista, kunhan pitää mielessään muutaman perusasian ja tekee huoltotoimet säännöllisesti.

– Tärkein itse hoidettava asia on sisäyksikön suodattimien puhdistus, Kari Mänty sanoo.

Ilmalämpöpumpun toiminta perustuu kahteen erilliseen yksikköön, joista ulkoyksikkö ottaa lämmitysenergiaa talteen ulkoilmasta ja siirtää sen sisäyksikön kautta huoneilmaan.

Puhdistus tehdään irrottamalla suodattimet paikaltaan ja imuroimalla ne molemmilta puolilta puhtaaksi pölystä. Jos pöly ei lähde imuroimalla, ne voi pestä miedolla pesuainevedellä. Pesun jälkeen suodattimet on kuivattava kunnollisesti, ennen kuin ne voi laittaa takaisin paikalleen. Männyn mukaan imurointi kannattaa tehdä niinkin usein kuin 2–3 viikon välein, varsinkin, jos huoneilmassa on runsaasti pölyä. Suodattimet pitää vaihtaa uusiin silloin tällöin riippuen niiden kunnosta ja laitteen käyttöohjeessa annetusta suosituksesta. Yleensä vaihtoväli on vuodesta kahteen vuoteen.

Kondenssivesiletkun eli pumpun kertyvän veden poistoletkun tarkistaminen kuuluu erityisesti keväisiin tehtäviin, koska huoneilmasta talven lämmityskauden aikana lähtenyt lika ja pöly ovat voineet tarttua putken seinämiin.

– Jos letku on tukkeutuneissa, laite ei toimi kunnolla, ja lopulta vesi tulee lattialle, Kari Mänty selittää. Hän muistuttaa, että jos putki on tukossa, sen vaihtamiseen tarvitaan ammattilainen.

Myös ulkoyksikön voi puhdistaa itse liasta ja roskista, joita laitteeseen kertyy väkisinkin ulkoilmasa. Muuten sen huoltaminen ja tarkistaminen kuuluu ammattihoitajalle, kuten koko laitteen ainakin muutaman vuoden välein.

– Parhaiten huollon tarpeen saa selville tarkkailemalla omaa laitettaan, Mänty neuvo. Hänen mukaansa selvin merkki on se, että ilmalämpöpumpun teho heikkenee niin, että se ei enää lämmitä eikä viilennä kuten ennen. Laite saat-
taa myös alkaa pitää outoa ääntä, tai se voi olla likaantunut niin, että sitä ei saa omin keinoin puhdistettua. Männyn mukaan asiaan kuuluvamman äänen aiheuttaa usein rikkoutunut puhallin.

– Silloin tarvitaan LVI-alan ammattilainen vaihtamaan puhallin tai sen laakeri. Sitä ei voi tehdä itse, Mänty sanoo.

Hyvin hoidettu ilmalämpöpumppu voi kestää 15–20 vuotta ympäri vuoden käytettynä. Kari

Mänty toteaa kuitenkin, että hyvin toimivan ja kestävä laitteen on oltava alun alkaen laadukas ja Suomen oloihin sopiva. Halpa ostohinta ei takaa edullisinta käyttötulosta.

– Markkinoilla on halpoja ulkomailla valmistettuja tuotteita, jotka eivät kestä näiden leveysasteiden pakkasia ja suuria säävaihteluja. Siksi tärkein neuvo on, että laitetta hankittaessa ei kannata tinkiä laadusta. Luotettavilta valmistajilta saa lisäksi luotettavat merkkikohtaiset ohjeet ilmalämpöpumpun käyttöön ja huoltoon, hän sanoo.

Jäähdytystä lattiateitse

Omakotitalon lattialämmityslaitteisto voi toimia ilmalämpöpumpun tavoin myös jäähdyttimenä.

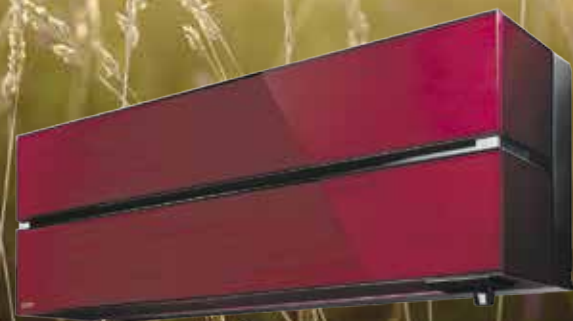
Maaviilennys ei ole kaikille mahdollinen, mutta sinänsä se on hyvin toimiva viilennyskeino, mikäli tarvittava laitteisto on valmiina olemassa tai asennettavissa. Maaviilennys on yhtä kuin maalämmitys nurin päin. Sen periaatteena on kierrättää lämmönsiirtonestettä putkistoon tai puhallinkonvektoriin syvällä kallioperässä olevista kaivoista. Lämmenneen nesteen se johtaa takaisin maan alle jäähdyttämään. Sähköä tarvitaan sen verran, kuin nestettä kuljetettava kiertovesipumppu käyttöön tarvitaan. Maaviilennys voidaan toteuttaa myös puhallinkonvektoreilla, joihin pumpattu lämmönsiirtoneste lämpenee huoneilman lämpöenergialla, ja huone siis viilenee.

Lattiaviilennys puolestaan on mahdollista asentaa, jos talossa on lattialämmitys ja valurakenteiset lattiat. Se toimii samassa putkistossa ja käyttää samoja jakotukkeja ja säätölaitteistoa kuin lattialämmitys, ja sen tehokin perustuu samaan asiaan, eli pieniin lämpötilaeroihin ja suuriin lämmönsiirtopintoihin. Viilennysteho jakautuu maa- ja lattiaviilennyksessä eri puolille taloa tasaisemmin kuin ilmalämpöpumppuja käytettäessä, mutta ne eivät poista kosteutta huoneilmasta. ■

Pöytätuuletin on edullinen mutta ei kovin tehokas viilentäjä. Sen viilentävää vaikutusta voi lisätä esimerkiksi asettamalla tuulettimen eteen jääpaloja kulhossa.

**VALMISTAUDU
KESÄN HELTEISIIN
ILMALÄMPÖ-
PUMPULLA**

LVI-LÄMSÄ

MITSUBISHI ELECTRIC -TUOTTEIDEN
VIRALLINEN JÄLLEENMYyjÄ

p. 040 584 1828

www.lvi-lamsa.fi

Teksti: Elina Salmi

Pihan tärkein osa on piilossa maan alla

Onpa kyse sitten uudispihasta tai vanhan remontoinnista, on varmistuttava siitä, että perustuskerrokset on oikein tehty ja kasvualustakerros tarpeeksi vahva. Siten pihasta tulee kaunis ja kestävä.

Täyden palvelun maanrakennustalo
JUUJÄRVI
RACING #131
 ☎ 0400 689 400
 HYVÄLAATUISTA MULTAA
 ROSKALAVOJEN VUOKRAUS

Ulkomaisissa pihaohjelmissa tehdään kiveyksiä latomalla kivet suoraan maahan. Meillä se ei onnistu, koska maa routii ja suoraan maanpinnalle ladotut kivet ovat seuraavana kesänä laineilla kuin lähijärven aallot.

– Onhan se tietysti vähän tylsää ajatella niitä maanalaisia rakenteita, koska niihin kuluu paljon rahaa eivätkä ne näy minnekään, mutta ne ovat kuitenkin se tärkein onnistuneen piharakentamisen perusta. Esimerkiksi kiveyksistä ja aidoista ei tule kestäviä ilman kunnon perustusta, tietää pihasuunnittelija, puutarhuri **Maaret Järvinen**.

– Perustusvaiheessa on myös huolehdittava siitä, että pihaan tulee riittävän paksut kasvualustakerrokset.

Pihan rakentaminen tai perusrannus alkaa siis siitä, mistä kaikki muukin rakentaminen – perustuksista. Hyvä pihasuunnittelija auttaa siinä, että maanalaisista kerroksista tulee oikeanlaiset oikeaan kohtaan ja hyvä maanrakentaja sitten toteuttaa suunnitelman. Perustuskerrosten lisäksi on hyvä kiinnittää huomiota asianmukaisiin ja oikein tehtyihin routasuojauksiin esimerkiksi kiveyksen alla. Routaeristyksen pitää jatkua jonkin matkaa suunnitellun kiveyksen ulkopuolelle.

Jos on rakentamassa uudispihaa, kannattaa miettiä sitäkin, haluaako ehkä myöhemmin pihaan pystyttää huvimajan, grillikatoksen tai muita rakennuksia. Niidenkin vaatimat maanalaiset kerrokset on

hyvä tehdä samalla, vaikkei rakennuksia heti toteuttaisikaan, sillä rakennuspaikoille ei välttämättä enää pääse sujuvasti koneilla talon valmistuttua.

Jos pihaa pitää myöhemmin kaivella perustusten vuoksi, niin pienestäkin kaivurista jää väistämättä jäljet, jolloin esimerkiksi nurmikkoa joutuu paikkailemaan tai jopa perustamaan uudelleen. Siitä koituu lisäkustannuksia pihaprojektissa.

Yleensä kasvualustaa joutuu parantamaan

Pihaa perustaessa tai parantaessa kannattaa kaikki suunnitella kerralla, vaikka kaikkea ei toteuttaisikaan heti. Silloin pihan rakentamista ja budjetia voi pilkkoa. Tänä kesänä tehdään tuo ja ensi kesänä tämä. Silloin auttaa erityisen paljon pihasuunnitelma, jonka mukaan voi hankkia kasveja silloin, kun ne ovat edullisia eikä tule osteltua hurmiossa mitä sattuu.

– Eräs asiakkaani kuljetti käsilaukussaan hankittavien kasvien lueteloa ja poikkesi aina kauppareissulla myös taimistoon katsomaan, josko siellä olisi hyviä tarjouksia tai alennuksia. Hän onnistui hankkimaan haluamansa välillä isoinkin alennuksin, toteaa Järvinen.

Erityisesti syksyllä saattaa tehdä hyviäkin löytöjä, kun taimistot tyhjentävät valikoimiaan. Esimerkiksi alppiruusu, joka keväällä maksaa 40–50 euroa, voi syksyllä olla tarjolla parhaimmillaan 70 prosentin alennuksella. Tosin on huomioitava, että alppiruusulle kevät on parempi istutusajankohta ja jos sen istuttaa syksyllä, se on ensimmäiseksi talveksi suojattava.

Suunnittelussa tärkeä lähtökohta on paikalla oleva maa ja sen laatu. Jos tontti on umpisavea, ei siinä ilman toimenpiteitä kasva oikein mikään. Lisäksi liian pieni, saveen kaivettu istutuskuoppa saattaa täyttyä vedellä ja kasvi tukehtuu.

– Savimaa pitäisi kasvun varmistamiseksi kaivaa pois ja korvata kunnollisella kasvualustalla. Sellaisessa pihassa suosittelen, että istutukset suunnitellaan mieluummin suoraan maanpinnasta ylöspäin eli esimerkiksi istutusaltaisiin tai kohopenkkeihin mieluummin kuin aletaan vaihtaa puolta metriä tai metriä pihan pinnasta.

Jos taas tontti on kovin kuivaa hiekkamaata, voi siihen sekoittaa vaikka kompostia maanparannukseksi tai tehdä pengerryksiä, joiden taakse saa tuotua uutta multaa. Hyvää, multavaa perusmaata voi parantaa sekoittamalla siihen jonkin verran turvepitoista multaa.

Pienissä 40–50 litran säkeissä myytävä multa on usein aika turvevoittoista. Se taas tarkoittaa sitä, että istutuksia joutuu kastelemaan urakalla, koska turve ei juurikaan pidätä vettä. Pikku säkeissä oleva, turvepitoinen multa on tarkoitettu paremminkin olemassa olevan istutuksen maanparannukseen kuin uusien istutusalueiden perustamiseen. Suursäkeissä myytävä tavara

on pääsääntöisesti multaa ja soveltuu piharakentamiseen oikein hyvin.

Älä istuta taimia liian tiheään

Pihan suunnittelussa on hyvä ensiksi miettiä, minkä tyyllisen pihan haluaa ja millainen värimaailma miellyttää omaa silmää. Ennen kasvivalintoja on vielä huomioitava kasvuolosuhteet eli kasvuvyöhyke, maaperä ja valon suunta. Sitten voi ottaa suunnan taimikauppaan.

Järvinen suosittelee tekemään ryhmiä, joissa kasvit tukevat toisiaan. Alppiruusu esimerkiksi on varjossa viihtyvä kasvi, joten sen kaveriksi voi istuttaa puun, joka vähän kasvettuaan varjostaa pensasta ja lisää sen viihtyvyyttä.

– Sen sijaan että laittaa pientä ripellystä sinne ja tänne, niin rakentaa mieluummin suurehkoja, puolivillin näköisiä sekaryhmiä. Niihin voi laittaa myös hyötykasveja, kuten marjapensaan ja matalampaa perennaa alle.

Yksi yleisimmistä virheistä, joita harrastelijahortonomi tekee, on istuttaa taimet liian lähelle. On maltettava noudattaa taimiston suositusta taimivälillä, vaikka istutettu alue näyttää aluksi vähän tyhjältä ja vajaalta. Kunhan malttaa odottaa pari vuotta, niin piha alkaa näyttää siltä, mitä on suunniteltu.

– Jos kasvit istuttaa liian tiheästi, niin niitä joutuu aika pian harventamaan ja silloin on ostanut taimia suotta liikaa. Samoin liian tiheästi istutettaessa nopeakasvuisemmat saattavat tukahduttaa hitaammat ennen kuin ne pääsevät edes kunnolla vauhtiin. Kasvustojen perkaamisessa ja kokonaisten pensaiden poistamisessa on hirveä homma, kun ne ovat ehtineet juurtua kunnolla, sanoo Järvinen.

On toki taimistoja, joista saa myös valmiiksi suuria puita ja pensaita. Valitettavasti niitä on pikku taimia vaikeampi saada istutuksen jälkeen viihtymään ja ne maksavat moninkertaisesti yleisemmin myynnissä oleviin pieniin taimiin verrattuna.

Veden solina vaatii vähän hoitoa

Solisevan veden ääni rauhoittaa ja moni haluaa siksi vesiaiheen omaan puutarhaansa. Siinäkin on omat nikkinsä, ettei haluttu pihan kaunistus ole hetken päästä levännen kuoppa pihan perällä.

– Suosittelemme käyttämään valmiita paketteja, joissa on allas ja kanssi, josta vesi pulppuaa. Kantta voi sitten maisemoida vaikka kauniilla kivillä. Kun järjestelmä on suljettu, niin sinne ei keräännä niin paljon ylimääräistä. Jos kuitenkin haluaa avoimen sammakkolammen, niin siihen kannattaa istuttaa kasveja, jotka puhdistavat vettä. Allasta ei myöskään kannata sijoittaa suoraan auringonpaisteeseen, koska silloin siihen kertyy nopeasti levää, muistuttaa Järvinen. »

Janne Eironen
040 835 4247
eironen@lapinarboristi.fi
www.lapinarboristi.fi

Puiden kaato
Puiden ja pensaiden hoito
Puiden kuntotutkimukset
Puiden istutukset
Maisemanhoito
Kantojyrsintä
Nurmikon leikkaukset

**PALVELEN LAPIN
JA KUUSAMON
ALUEELLA**

PIHAPUIDEN KAADOT JA KANTOJYRSINNÄT

- **PUUNKAADOT** (myös vaativat kohteet)
- **TONTTIHAKKUUT**
- **KANTOJEN JYRSINNÄT**
- **MYRSKYTUHO / VAURIOPUIDEN POISTOT**
- **OKSIENAJOT**
- **MAISEMOINNIT**

Lapinlato

Markus Ylinenpää **040 776 9285**
– Suorat tilaukset – Tarjouspyynnöt

YLI 10 VUODEN KOKEMUKSELLA

- piharakentamisen maatyöt
- salaojaremontit
- ruuvipaalujen myynti ja koneasennus
- rakennusten pohjatyöt
- pihakiviasennukset
- omakoti- ja pienrakennusten purku

**LAPIN
PIHAKAIVUU^{oy}**

Heinontie 5, Rovaniemi
p. 0400 743 623
www.pihakaivuu.com

TERASSILASIKAUSI ON NYT!

Kysy myös edulliset rahoitusvaihtoehdot!

alutec Terassi- ja parvekelasit alueellasi myy:

AP-Lasi Oy

Pasi: 040 734 2990
EKKU: 040 734 2991
info@ap-lasi.com

Lukkatie 4
Rovaniemi
www.aplasi.fi

Kun allas on tasapainossa, se ei ole kuulemma työläs hoidettava. Kun putsaa pohjaan kertyvät lehdet ja roskat pois vaikka kerran viikossa, niin vesi pysyy todennäköisesti hyvänä. Virtaava vesi on paras ratkaisu siinä, että altaan vesi pysyy puhtaana ja kirkkaana.

Kerran vuodessa – joko syksyllä tyhjennyksen yhteydessä tai keväällä ennen täyttämistä – kannattaa puhdistaa allas perusteellisesti ja poistaa pohjasta kaikki orgaaninen aines pois.

Aita tarvitsee luvan ja kunnan perustukset

Vaikka uusi rakentamislaki helpotti pienekköiden rakennusten pystyttä-

mistä, ei sen vaikutus ulotu esimerkiksi aitoihin. Kaupunkiympäristössä aidan rakentamista on säädelty usein varsin tarkasti.

Yleisin määräys on, että tontin rajalle saa pystyttää 1200 mm aidan ilman eri lupaa, mutta käytännöt vaihtelevat kortteleittain ja jopa tonteittain. Kannattaa siis pirauttaa oman kunnan rakennusvalvontaan ja varmistaa, mitä saa tehdä ja mitä ei.

Jos asuinalueelle on määrätty, että tonttien välissä pitää olla pensasaidat ja haluaisi pitää lemmikkiä pihalla vapaana, voi pensasaidan sisäpuolelle, omalle puolelle tonttia laittaa verkkoaidan. Sekään ei saa olla yllettömän korkea.

Jos saa luvan aidan rakentamiseen,

on jälleen tärkein yksityiskohta perustukset. Niiden pitää olla kunnolliset, riittävän syvät ja huolella roustaeristetyt, etteivät tolpat mene roustimisen takia vinoon tai muurikivi-aita vetele. Joka suuntaan kiemurta-va ja kallisteleva lauta-aita ei ole ilo silmälle.

Piharakennuksia suunnitellessa pitää muistaa, että vaikka niille ei välttämättä enää tarvita erillistä lupaa, pitää kaiken rakennettavan kuitenkin mahtua tontin rakennusoikeuteen. Myöskään liian lähelle naapurin rajaa ei saa rakentaa.

Esimerkiksi terassi ja pergola talon kyljessä ovat kivoja silloin, kun taloon on suunniteltu kulku ulos. Saunan jälkeen vilvoittelukin on muka-

vampaa ja kokkaaminen sujuu, kun saa suoraan ovesta kuljetettua tarvitsemansa tavarat terassille.

– Itse tykkään, että jos vaan kustannukset antavat periksi, on kiva, jos on useampia oleilupaikkoja pihassa. On esimerkiksi aamukahvipaikka jossain kohtaa tonttia, saunan vilvoittelu toisaalla ja kesäkeittiö sekä ruokailu omassa kohdassaan. Muutama liuskekivi ei vaadi kummoisia-kaan pohjatöitä, mutta niiden päälle saa esimerkiksi pikkupöydän ja pari tuolia sille aamukahville, toteaa Järvinen. ■

Maaret Järvinen on pihasuunnittelija ja puutarhuri, joka on pitänyt jo pitkään suosittua kevät.net -blogia.

Kaikkialla Lapissa...

... ota osaava kaveri!

Maarakennusurakointi | Maa- ja kiviaineskauppa

SORAT | HIEKAT | MURSKEET | SEPELIT

**Napapiirin
Kuljetus** Varmaa
ainesta

Soita 0400 333 110

Marttiinintie 10, Rovaniemi

www.napapiirinkuljetus.fi

STIHL**iMOW®**

**Koneliike Korteniemeltä nyt kaikki loput
langalliset Stihl robottileikkurit
USKOMATTOMAAN POISTOHINTAAN!**
Laitteita rajoitetut erät, joten ole nopea ja hanki leikkurisi heti.

Täysin automaattista ruohonleikkuuta.

Helppo ja intuitiivinen käyttää – myös iMOW sovelluksella.
Optimaalinen tulos nopeasti, hiljaisesti ja tehokkaasti.

Varaa ajoissa omasi + asennuspalvelu

Alkaen

700 €

iMOW 3 EVO

Max. leikkuuala jopa 500 m²

iMOW 5 EVO

Max. leikkuuala jopa 1500 m²

iMOW 6 EVO

Max. leikkuuala jopa 3000 m²

700 €

Sh. 799,00 €

1000 €

Sh. 1199,00 €

1150 €

Sh. 1499,00 €

KONELIIKE
KORTENIEMI
VAUHDILLA ULKOHOMMIIN

Seuraa ilmoitteluaamme:

koneliike

koneliike

koneliike.fi

Hallitie 3 A, 96320 Rovaniemi

puh. 0207 433 570

info@koneliike.fi

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Mökkeilyn makuun

**LAPIN
ASBESTI OY**

**ASBESTIPURKUTYÖT JA -KARTOITUKSET
TIMANTTIPORAUKSET JA -SAHAUKSET
PURKUTYÖT**

0400 181 243, seppo.ylisirkka@lapinasbesti.fi
Hakamatka 1, 96190 Rovaniemi

Simppelin kotoisa mummonmökki tai hulpea huvila – vapaa-ajan asuntoja löytyy laidasta laitaan, mutta yhteistä niille on se, että useimmat meistä viettäisivät niissä oikein mieluusti aikaansa. Millaiset mökit ovat nykyisin haluttuja, ja millaisin toivein mökkeilyn pariin ylipäätään hakeudutaan?

Mökkikauppa käy taas – jos nyt ei kuumana, niin ainakin mukavan lämpöisenä.

Kiinteistönvälitysalan Keskusliitto raportoi kesän 2025 lopulla mökkikaupan vilkastuneen jälleen parin vuoden notkahduksen jälkeen. Tiedotteessaan liitto totesi vapaa-ajan asuntojen kaupamäärien nousseen jo koronaa edeltävää tasoa korkeammalle.

Vapaa-ajan asukkaiden Liitto VAAL ry:n puheenjohtaja **Raimo Kosonen** arvioi mökkikauppakohdeiden osalta tilanteen olevan pääosin kaksijakoinen. Hänen kokemuksensa mukaan osa mökinostajista haluaisi löytää suhteellisen edullisia kohteita, joita voisi sitten hankinnan tehtyään kunnostaa remonteilla omien mielihalujen mukaisesti.

– Osa taas etsii hyvin varusteltu- ja mökkikohteita, joissa lähtökoh- taisesti on lähes sama varusteluta- so kuin omassa vakituiseissa asun- nossa.

Usein etsinnässä ovat puhtaiden vesien rantakohteet, Kosonen lisää. Myös paikallisten palveluiden saata- vuudella saattaa olla kuitenkin suuri merkitys mökinvalinnassa.

Vanhan mökin sähköistäminen on mittava hanke

Lähivuosien aikana ei ole Kososen mukaan tapahtunut mitään erityi- sen suurta muutosta sen suhteen, millaista varustelutasoa vapaa-ajan asunnoilta toivotaan – ainakaan tut- kimustulosten perusteella. Hän huo- mauttaa mökkien varustelutason toki kehittyneen kaiken aikaa pikku hiljaa.

Jos mökki on ollut ennestään niin sanotusti vaatimattomammin varus- teltu, vaikkapa kantoveden varassa ja sähkötön, voikin herätä houkutus li- sätä siihen mukavuuksia.

– Kysymys on usein tässä yhteydes- sä tapahtuvista perusasioihin liitty- vistä toimista, kuten mökin sähköis- täminen, veteen ja viemärintiin teh- tävät muutokset sekä etäyhteyksien saaminen mökille.

Kun mökki halutaan sähköistää tai varustaa juoksevilla vedellä, kyse on Kososen mukaan lähes poikkeukset- ta varsin isosta muutoksesta – riip- puen toki vanhan mökin lähtötilan- teesta. Hän muistuttaa tehtävien toi- menpiteiden olevan myös luvanva- raisia.

– Ennen minkään toimenpiteen käynnistämistä, jo suunnittelun yh- teydessä, tulee olla yhteydessä kun- nan asianomaisiin viranhaltijoihin ja selvittää heiltä tarvittavat lupame- nettelyt. Näin vältetään myöhemmin mahdollisia eteen tulevia ongelmia.

Esimerkiksi mökin käyttötarkoi- tuksen muuttaminen kesäasuttavas- ta ympärivuotiseen käyttöön sovel- tuvaksi edellyttää erilaisia lupame- nettelyitä. Muutokseen liittyvät eh- dot ovat määriteltyinä kuntien raken- nusjärjestyksessä.

– Näiden ehtojen selvittäminen jo suunnitelmia käynnistettäessä on ensiarvoisen tärkeätä. Yllätyksenä saattaa myös tulla LVIS-alueelle teh- tävien parannuksien ja korjauksien korkea kustannustaso, Kosonen huo- mauttaa.

Kuntokartoitus mökkiremontin aluksi

Jos mökkirakennus on yhtään van- hempaa perua, se voi kaivata jo mel- koista remonttia. Ainakin tulisijat, katon kunto, sadevesijärjestelmä ja mahdolliset kaivot olisi hyvä käydä läpi ajatuksella. Niiden puutteet kun voivat aiheuttaa suurempia ongel- mia, jos asia lyödään laimin pitkään.

– Mökkiremonttia suunniteltaessa kannattaa aluksi tehdä mökin nykyti- lan kuntokartoitus mielellään yhdes- sä alan ammattilaisen kanssa, Koso- nen suosittelee.

Hän kehottaa myös huomioimaan mökin rakentamisajankohtana voi- massa olleet rakentamiseen liittyvät ohjeet ja menettelytavat. Lisäksi on tärkeätä selvittää, mitä materiaaleja on hyvä tai suositeltavaa käyttää re- monttia toteutettaessa.

– Väärin valittuina ne saattavat joh- taa tuleviin uusiin ongelmiin.

Kosonen pohtii mökkeilijälle ole- van oleellista harkita, mitä kunnosta- mis- ja ylläpitotarpeita mökkiin olisi hyvä tai pitäisi tehdä.

– Toteuttaa asioita suunnitelmalli- sesti, ei spontaanisti, hän painottaa. Jo remontin suunnittelun yhteydessä varhaisessa vaiheessa tulee olla myös yhteydessä kunnan rakennusvalvon- taan.

Mökinomistaja ei kuitenkaan saa tai edes voi toteuttaa aivan kaikkea itse, vaan joidenkin toimenpiteiden tekeminen kuuluu jättää ammattilai- sille. Jos jotakin, Kosonen toivoisikin varsinkin kokemattomampien mö- kinomistajien olevan paremmin tie- toisia siitä, mitkä toimenpiteet mö- killä ovat luvanvaraisia.

Vanhan mökin kunnossapidon tar- vitsema työmäärä voi kuitenkin yllät- tää. Kosonen muistuttaa sen voivan varsin usein kasvaa jopa moninker- taiseksi aiemmin ajatellusta.

– Eikä vähiten siksi, että työn edis- tyessä niin sanotusti ”ruokahalu kas- vaa” ja laajenee alkuperäistä laajem- malle.

Omat mökkitoiveet ja ympäristön olosuhteet selville

Jos mökkikuume yllättää ja myytäviä mökkejä tekee mieli ryhtyä katsele- maan tositarkoituksella, mitä kaikkea tulisi käydä läpi ennen kuin lyö niin sanotusti rahat tiskiin?

Raimo Kosonen kehottaa ensin- näkin selvittämään perusteellisesti omat toiveet ja tahtotilan siitä, mil- laista mökkiä ollaan hakemassa.

– Ollaanko hankkimassa tee-se-itse -kunnostustarvetta omaavaa mökkiä vai valmista kokonaisuutta? Olisiko sen sijainti rannalla vai kuivan maan mökki?

Toisekseen hän neuvoa mietti- mään mökiltä haluttua varustelua kuten esimerkiksi sen sähköistystä. Yhtä lailla tulisi huomioida myös kul- kuyhteydet mökille, sekä veden käsit- telyyn liittyvät seikat.

Toiveiden selkeydyttyä ja mah- dollisen kohteen löydyttyä Kosonen neuvoa tekemään tai teettämään kohteeseen vielä kuntotarkastuksen ennen ostopäätöksen tekemistä. Sen lisäksi hän kehottaa selvittämään alueen tulevia ja nykyisiä kaava-asi- oihin ja rakentamiseen liittyviä ohjei- ta ja muutoksia.

– Onko alueelle tulossa mahdol- lisia energiaan – aurinko, tuuli – tai kaivoksiin liittyviä hankkeita lähi- vuosina, hän mainitsee esimerkkinä.

Sen ohella mökin ympäristöön kannattaa Kososen mukaan tutustua myös toisesta, vielä olennaisemmas- ta vinkkelistä käsin: eli soveltuuko se juuri siihen omaan tulevaan vapaa- ajan asumiseen.

Aika puhdistaa ilmanvaihto? Kysy tarjous!

IV-Haka Oy

Ilmanvaihdon puhdistus ja säätö

- Omakotitalot • Rivi- ja kerrostalot
- Kaikenkokoiset kiinteistöt ja rakennukset

040 542 5092 • kari.haapasaari@ivhaka.fi • www.ivhaka.fi

Toimimme Lapin alueella.

Palveluksessanne

MP-ROSKATON OY

- Kiinteistöjen jätehuolto
- Kiinteistöjen likakaivotyhjennykset
- Erilaiset vaihtolavakuljetukset
- Jäteastioiden myynti / välitys
- Syväkeräysastioiden tyhjennykset

www.roskatonoy.fi

Suopellontie 1, 96100 Rovaniemi
Puh. 016 3795 444 | mproskaton@gmail.com

Puhdas, siisti, verraton – palveluksessa Roskaton

Mökkiläisten maksamissa kunnallisissa maksuissa suurta vaihtelua

Omakotiliitto vertaili viime vuonna Suomen suurimpien mökkipaikkakuntien maksuja kiinteistöveron, sähkön ja jätemaksun osalta. Vertailussa ilmeni, että kalleimmalla paikkakunnalla mökinomistaja joutuu maksamaan jopa kaksinkertaisia kunta- ja aluekohtaisia maksuja edulli- simpaan kuntaan verrattuna.

Kalleimmat mökkeilykunnat ovat samalla niitä, joissa on eniten mökkejä. Vuonna 2024 Tilastokeskuksen mu- kaan eniten mökkejä oli Kuopiossa, toiseksi Mikkelissä, neljänneksi eniten Savonlinnassa. Kolmanneksi suosi- tuin mökkipaikkakunta Parainen sijoittui Omakotiliiton kustannusvertailussa sijalle kymmenen.

Keskimäärin sähkön osuus kustannuksista on 57 pro- senttia, kiinteistöveron 38 prosenttia ja jätehuollon 5 prosenttia. Sähkön selvästi suurin kuluerä on siirron per- usmaksu, jonka osuus on selvityksessä 43 prosenttia.

Korkeinta vapaa-ajan rakennuksen ja tontin kiinteistö- veroa maksettiin Kangasalla (679 €/vuosi), kun se on Kittilässä vain vajaan kolmasosan (209 €/vuosi). Kor- keimpia sähkömaksuja maksettiin viime vuonna Kuo- piossa (736 €/vuosi), matalimpia taas Mustasaassa (318 €/vuosi).

Jätehuollon kustannukset ovat suurimmat Mustasaa- ressa (82 €/vuosi), jossa jätemaksut nousivat 17 euroa edellisvuodesta. Vertailun pienimmät jätemaksut olivat Kangasalla (21 €/vuosi).

Vertailun laskennassa käytettiin esimerkkinä 50 m2:n kokoista ja 35 vuotta vanhaa puurakenteista vapaa-ajan asuntoa, jossa on sähkö ja sauna. Jätemaksuissa huomi- oitiin sekajätteen sekä poltettavan jätteen tai vastaavan keräysmaksu sekä mahdollinen perus- eli ekomaksu. Ve- simaksut jätettiin vertailun ulkopuolella, sillä valtaosassa mökkejä niitä ei makseta. Vertailun lähtökohtana oli, että mökki sijaitsee 4 500 m2:n kokoisella omalla tontilla ja sen vuotuinen sähkökulutus on 1 000 kWh, sulakekoko 3 x 25 A (yleissiirto), ja että mökkiä käyttää neljä henkeä kesällä. ■

Kesämökki saattaa olla kiinteistönä arvokkaampi kuin vakinainen asunto, eikä yksi vakuutus aina riitä. Silloin täytyy tietää, mikä rakennus ja irtaimiston osa kuuluu minkäkin vakuutuksen piiriin.

Teksti: Ulla Sirén

Hyvä kesä vakuutuksesta

Kun lähdetään kesäksi mökille, vakituinen asunto jää vaille valvontaa. Syksyllä taas mökki jää ilman asukkaita mahdollisesti koko talvikaudeksi – ja ainahan voi sattua jotain. Jonkinlainen riski täytyy ottaa, koska joka paikassa ei voi olla yhtä aikaa. Mutta jos vakuutusturva on kunnossa, se suojaaa huomattavasti myös mielenrauhaa.

Joidenkin työhön ja ammattiin liittyvien vakuutusten lisäksi ainoa lain vaatima vakuutus Suomessa on liikennevakuutus, jonka tarvitsee jokainen moottoriajoneuvon omistaja. Kodin, kesämökin ja niissä olevan irtaimiston saa siis jättää vakuuttamatta jos haluaa, mutta onnettomuuden sattua menetys voi olla lopullinen. Tuhoutunutta omaisuutta ei saa välttämättä koskaan takaisin, ei myöskään menetettyjä vuokratuloja, ja jos vahinkoa on aiheutunut toisen henkilön terveydelle tai omaisuudelle, korvausten maksamiseen ei kenties riitä jäljellä oleva elämä.

Käytännössä pakollinen

Vaikka kotivakuutus ei ole lakisääteisesti pakollinen, se on käytännössä lähes välttämätön. Esimerkiksi pankit vaativat voimassaolevan vakuutuksen kiinteistöä koskevaa lainapää-

töstä tehdessään. Vuokranantajan ei ole pakko vaatia vuokralaiselta vakuutuksia, mutta useimmat edellyttävät vuokrasopimuksessa, että vuokralaisella on oltava kotivakuutus, johon sisältyy asunnolle ja irtaimistolle mahdollisesti aiheutettuja vahinkoja korvaava vastuuvakuutus.

Taloyhtiöiden kiinteistövuokutus taas korvaa rakenteet, mutta se ei kata osakkaiden irtaimisto- ja vastuuvakuutuksia, joten niistä on huolehdittava itse. Omistajan kannattaa pitää kunnossa myös sijoitusasunnon vakuutukset, vaikka taloyhtiö ja vuokralainen ottavat omat vakuutuksensa.

– Sijoitusasunnon vakuutus korvaa, jos esimerkiksi kalliille pintamateriaalille aiheutuu suurempaa vahinkoa, kuin mihin vuokralaisen kotivakuutus riittää, tai jos asunnolle on aiheutunut vahinkoa vuokralaisen tahallisen tai törkeän huolimattoman

toiminnan seurauksena, kertoo jaostopääällikkö **Jussi Korpelainen** FINE vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta. Vuokranantajahan ei sitä paitsi voi tietää, onko sopimusvaiheessa otettu vakuutus voimassa vielä, kun jotakin tapahtuu.

Yleensä vakuutusyhtiöt tarjoavat kotivakuutuksiin kahta tai kolmea eri hinta- ja kattavuustasoa. Halvin ja suppein vaihtoehto on yleensä palovakuutus, joka korvaa tulipalon, myrskyn ja salamaniskun aiheuttamat vahingot, mutta ei esimerkiksi vesivuotoja eikä rikkoutuneita kodinkoneita. Laajiin vaihtoehtoihin sisältyvät tavallisesti vastuu- ja oikeusturva sekä turva esimerkiksi varkauksien ja ilkeiden varalta.

– Sana laaja liittyy vakuutusturvan tasoihin. Se ei suoraan kerro, että samalla on otettu vastuuvakuutus, Korpelainen muistuttaa.

Vuokranantajalla ei ole lakisääteis-

tä pakkoa ottaa kotivakuutusta sijoitusasuntoonsa, mutta se on erittäin suositeltavaa oman taloudellisen turvan takaamiseksi. Vaikka taloyhtiöllä on kiinteistövuokutus ja vuokralaisella oma kotivakuutus, vuokranantajan oma vakuutus kattaa asunnon pintamateriaalit, kalusteet ja vuokratulon menetykset.

Vakuutus kannattaa pitää voimassa jo silloin, kun omakotitaloa tai mökkiä vasta rakennetaan, mutta materiaalit on jo tuotu tontille. Myrsky, tulipalo tai ilkeä voivat vahingoittaa yhtä hyvin rakenteilla olevaa kuin valmista rakennusta, ja varkaat iskevät helposti juuri työmaille joilla täytyy säilyttää kalliita työkaluja.

Mökille oma vakuutus

Vapaa-ajan asunnon vakuutus ei ole pakollinen, mutta samoista syistä kuin pysyvässä asunnossa se on

Pixabay

Myrskyvahingot käyvät usein kalliiksi, ja niitä korvataan paljon vakuutuksista.

Freepik

Joskus kesämökeillä säilytetään tavaroita samojen ovien ja lukkojen takana kuin edellisen omistajasukupolven aikana. Vakuutusyhtiöllä voi olla niiden suhteen omia vaatimuksia.

käytännössä usein välttämätön. Mökin vakuuttaminen vähintään tulipalon ja myrskytuhojen varalta on äärimmäisen tärkeää, koska osan ajasta asumaton, usein luonnon keskellä sijaitseva kiinteistö on niille vielä alttiimpi, kuin vakituisesti asuttu omakotitalo. Kotivakuutus ei kata kesämökkiä eikä sen irtaimistoa, vaan mökki pitää vakuuttaa erikseen.

- Vakuutusyhtiöiden mökkivakuutuksen nimellä tarjoama vakuutus on käytännössä toinen kotivakuutus, sillä se sisältää samat asiat, Korpelainen kertoo.

Mökkivakuutus kattaa paitsi asuinrakennuksen myös tontilla sijaitsevat pienet rakennukset kuten vajat, puusuojat, grillikatokset, kaivot ja leikkimökit sekä niihin liittyvän irtaimiston. Joissakin yhtiöissä mökkivakuutukseen voi sisällyttää myös rakennusten ulkopuolella pidettävää omaisuutta, kuten soutuveneet sekä siihen sopivan perämoottorin. Isommat moottoriveneet taas määritellään vesikulkuneuvoiksi, jotka tarvitsevat oman vakuutuksen, joskaan se ei ole liikennevakuutuksen tavoin lakisääteisesti pakollinen.

Koska kesäkodit ovat yleensä osan vuotta asumattomina, mökkivakuutuksen ottajan on erityisen tärkeää varmistaa, että vakuutukseen sisältyy rikosturva, joka korvaa ryöstöt ja varkaudet sekä murren ja ilkivallan seurauksena syntyneet vahingot.

Kesämökin omistajan vakuutus- huolet eivät aina pääty yhden mökkivakuutuksen ottamiseen, sillä usein vapaa-ajan asunnon tontilla on mui-

takin rakennuksia. Mökkivakuutus ei kata isompia piharakennuksia eikä minkään kokoisia saunoja, jotka sijaitsevat eri rakennuksessa kuin asuintilat. Useilla vakuutusyhtiöillä mökkivakuutukseen sisältyvät alle 12 neliön suuruiset piharakennukset, mutta ei kaikilla, joten kokoraja pitää tarkistaa omasta yhtiöstä.

- Tärkeintä on huomioida sopimuksessa mainittu euromääräinen enimmäiskorvaus. Yleensä pieni piharakennus ei ole vakuutusarvoltaan merkittävä, mutta rakennuksesta ja sen varustuksesta riippuen voi olla poikkeuksia, Jussi Korpelainen muistuttaa.

Ajoissa ja ajan tasalla

Kotivakuutus on tarpeen ottaa siinä vaiheessa, kun asunnon tai kiinteistön hallinta ja samalla sen riskit siirtyvät itselle. Vakuutuksen pitämisen ajantasaisena on asiakkaan, ei vakuutusyhtiön tehtävä, joten lisärentamisen, remonttien ja isojen irtaimistohankintojen yhteydessä on hyvä tarkistaa kodin vakuutusturva.

Vapaa-ajan asunnon vakuutusten ajantasaisuudesta huolehtiminen saattaa olla jopa vaativampaa kuin pysyvän asunnon, sillä mökkitontilla sijaitsee usein eri-ikäisiä, -kokoisia ja -kuntoisia piharakennuksia, joita läikkin käsittelee keskenään eri tavoin.

Uusi rakennuslaki, joka tuli voimaan vuoden 2025 alussa, helpotti pienrakentamista rakennuslupien osalta. Nykyään alle 30 neliön suuruisen piharakennuksen tai alle 50

neliön katoksen saa tehdä ilman rakennuslupaa. Lain uudistuksella ei ole tekemistä vakuutusturvan kanssa, vaan kaikki isot ulkorakennukset ja kaikki saunarakennukset pitää vakuuttaa kuten ennenkin.

Vakuutusturvan kannaltakin on tärkeää, että tontin kaavamääräyksiä ja uudisrakennukselta vaadittavia etäisyyksiä muista rakennuksista, naapurin rajasta ja rantaviivasta noudatetaan tarkasti. Niidenkin rakennusten, jotka eivät tarvitse rakennuslupaa, pitää olla niiden suhteen hyväksyttäviä. Asia kannattaa tarkistaa tontin sijaintikunnan rakennusvalvonnasta ennen rakennuksen pystyttämistä. Rakennusmääräysten rikominen voi vaikuttaa siihen, miten vakuutusyhtiö suostuu korvaamaan vahinkoja.

Jo olemassa oleviin rakennuksiin tehdyt lisäykset, esimerkiksi uusi kuisti, kasvattavat rakennuksen kokonaisalaa eli rakennuksen ulkomitojen mukaan laskettua pinta-alaa, joka puolestaan vaikuttaa vakuutusarvoon. Lisärakentamisen yhteydessä kannattaa siis tarkistaa myös mökin vakuutusturva, ettei kiinteistö jää rakennusprojektien takia alivakuutetuksi. Sama koskee muitakin kiinteistön arvoon vaikuttavia uudistuksia, kuten vesijohtoja, viemärointiä ja sähköasennuksia, joiden pitäisi näkyä vakuutustiedoissa.

Kesäasunnolle hankitaan usein jopa arvokkaampia koneita ja laitteita kuin vakituiseen asuntoon. Pihan hoitoa ja harrastuksia varten tarvitaan monenlaisia välineitä, ja mökin

piharakennuksista voi löytyä säilytystilaa muullekin satunnaisesti tarvittavalle kalustolle. Vakuutussopimuksessa määritelty irtaimiston enimmäiskorvaus voi kaivata päivittämistä, jos irtaimiston arvo kasvaa.

Suojeluohjeet lähilukuun

Vakuutussopimukseen kirjatut suojeluohjeet on ehdottoman tärkeä ei vain lukea läpi, vaan tutkia huolellisesti, mitä niissä kehoitetaan tekemään. Jos ohjeita on laiminlyöty, ja vahingon tapahduttua voidaan osoittaa, että laiminlyönti on jollain tavalla syynä tapahtumiin, vakuutusyhtiö voi pienentää korvaussummaa tai tapauksesta riippuen jättää menetyksen kokonaan korvaamatta.

Suojeluohjeissa neuvotaan esimerkiksi, miten irtaimistoa pitää säilyttää. Juuri kesämökillä tavaroiden säilytys voidaan hoitaa vähän sinne päin - ovet ja lukot puuttuvat tai eivät täytä vakuutusyhtiön vaatimuksia. Päältä-ajettavan ruohonleikkurin paikka ei siis ole pressukatoksessa vaan lukon takana, mikäli sille halutaan riittävä vakuutusturva.

Muukin suojaaminen on tärkeää vakuutusturvan kannalta. Jos kesämökillä on vesijohtovesi ja viemärointi, niiden jäätyminen on pyrittävä estämään ohjeiden mukaan. Samoin sähkön ja tulisijojen aiheuttama tulipaloriski on minimoitava esimerkiksi irrottamalla mökiltä lähdettäessä sähkölaitteet pistorasiasta sekä huolehtimalla säännöllisestä nuohouksesta ja tulisijojen eheydestä. ■

Teksti: Elina Salmi

Aurinkopaneelien avulla voi säästää sähkölaskussa

Sähkön hinta ja keinot sähkön säästämiseen ovat kestoaihe omakotiasukkaiden keskuudessa. Jos oma talo on otollisella paikalla, on aurinkosähköjärjestelmä voi olla toimiva ja taloudellisesti kannattava investointi, jos haluaa itse vaikuttaa sähkölaskuunsa.

Tuorein kauhistelun aihe on ollut tehomaksu ja miten tulla toimeen sen kanssa. Tehomaksulla jakeluverkkoyhtiöt kannustavat asiakkaitaan sähköverkon kuormituksen pienentämiseen ja se perustuu kuluttajan sähkönkäytön huipputehon tasoon. Huipputehoksi Energiavirasto on määritellyt 8 kWh.

Tehomaksullisen tuotteen valinneilla asiakkaila tehomaksu määräytyy kuukauden korkeimman 60 minuutin sähkönkäytön keskitehon perusteella. Eli vain kuukauden korkein tunnin keskiteho määrittää kyseisen kuukauden tehomaksun suuruuden.

Tehomaksun sisältävä tariffi saattaa olla jonkin

verran edullisempi kuin tehomaksuton. Jos kodin suuritehoisten sähkölaitteiden käyttöä on mahdollista ajoittaa eri ajankohtiin, voi tehomaksullinen tuote olla mitä sopivin omaan kotiin. Oman sähkönkäytön ajoituksella voi siis vaikuttaa sähkön siirtolaskun suuruuteen.

Tehomaksun takia ei omakotiasukkaan kannata yöuniaa menettää, sillä maksu ei ole pakollinen, vaan pienasiakkaille pitää aina olla tarjolla myös tehomaksuton vaihtoehto. Lisäksi kaikki jakeluverkkoyhtiöt eivät välttämättä tuo pienasiakkaille lainkaan tarjolle tehomaksullista sähkönsiirtotuotetta.

Aurinkosähkö on otollisessa paikassa kannattava

Aurinkosähkö sopii erityisesti koteihin, joissa käytetään sähköä myös kesällä esimerkiksi käyttöveden lämmitykseen, ilmanvaihtoon ja jäähdytykseen tai sähköauton lataukseen. Vaikka kuumien aurinkosähkön ympärillä onkin jäähtynyt, on aurinkosähköjärjestelmä edelleen toimiva ja taloudellisesti kannattava investointi. Parhaassa tapauksessa se maksaa käyttöaikanaan investoinnin takaisin jopa kaksinkertaisesti.

Freepik

Edellytys tietysti on, että aurinko paistaa omakotitalon katolle tai pihaan esteettä. Ihanteellinen sijoituspaikka paneeleille on talon eteläpuoli, jos kohta itä- ja länsipuoleltakin saa vielä kohtuullisen tuoton. Lähitöllä ei myöskään saa olla varjostavia puita.

- Taloudellisesti toimiva ratkaisu on mitoittaa aurinkosähköjärjestelmä oman sähkönkulutuksen mukaan huomioiden samalla, että suuremman järjestelmän saa suhteessa edullisemmin. Siksi ennen järjestelmän hankkimista kannattaa miettiä, onko lähitulevaisuudessa aikeissa tehdä sähkönkulutukseen vaikuttavia investointeja, jotta ne voi huomioida järjestelmän kokoa määritettäessä, kehottaa asiantuntija **Teemu Kettunen** Motiva Oy:stä.

Ilman erillistä akustoa aurinkosähköjärjestelmän kannalta oleellista on vain se sähkönkulutus, joka ajoittuu siihen vuoden- ja kellonaikaan, jolloin on riittävän valoisaa paneelien sähköntuoton kannalta. Oman sähkönkulutuksesi tiedot saat maksutta oman sähköyhtiösi kulutusseurantapalvelusta tai Fingridin Datahubista.

Ennen kuin lähtee hieromaan kauppaa paneelipaketista, pitää myös selvittää omasta jakeluverkkoyhtiöstä, mitä se asiaan sanoo eli miten ison aurinkosähköjärjestelmän kohteeseen voi asentaa ilman, että jakeluverkkoyhtiö joutuu vahvistamaan verkkoaan sen vuoksi.

Myös sähkön myyntiyhtiön kanssa pitää tehdä sopimus ylijäävän aurinkosähkön ostamisesta etukäteen, sillä ylijäämäsähköle täytyy olla ostaja ennen kuin aurinkosähköjärjestelmä liitetään sähköverkkoon. Kunnan rakennusvalvontaankin pitää pirauttaa, koska osassa kuntia vaaditaan paneelien asentamiselle lupa.

Kokonaan irti sähköverkosta ei pääse suurenkaan aurinkosähköjärjestelmän avulla, koska sähköä ei synny lainkaan yöllä eikä kummoisiakaan määriä marraskuun ja helmikuun välisenä aikana.

Aurinkosähkö pienentää omaa sähkölaskua

Oman käytön yli jäävän sähkön voi myydä jakeluverkkoyhtiölle, mutta siitä syystä ei kannata kasvattaa järjestelmää paljon yli oman tarpeen.

Lisäksi sähköverkkoon on lähivuosina tulossa ja jo tullut hyvin paljon isoja akkuja. Niiden myötä tietyiltä sähkön reservimarkkinoilta saatavat korvaustasot ovat pudonneet aika tavalla. Aiem-

**Omaa energiaa,
pienemmät laskut.**

Aurinkopaneelit ja Mitsubishi-ilmalämpöpumput **asennettuna avaimet käteen koko Lapin alueella** – luotettavalla ammattiasennuksella pohjoisen oloihin.

**AURINKOENERGIA
AURINKOPANEELIT**

Tuota omaa sähköä auringosta ja leikkaa sähkölaskua heti.

**MITSUBISHI ELECTRIC
ILMALÄMPÖPUMPUT**

Edullista lämmitystä talvella ja viilennystä kesällä.

✓ Avaimet käteen ✓ Kotitalousvähennys ✓ Asennustakuu ✓ Sähköasennukset

VELOITUKSETON

PYYDÄ KARTOITUS!

puh. 040 580 7465 • ykkossahko.fi • Ylitornio

**Varastoi sähköä
ja säästä.**

Älykkäällä Elisa Kotiakulla hyödyt pörssisähkön hintavaihtelusta ja voit käyttää sähköä huolettomasti juuri silloin, kun sitä tarvitset. Parhaan hyödyn saat yhdistämällä kotiakun aurinkopaneeliin ja voit varastoida ylimääräisen energian myöhempiä käyttöä varten. Liittymällä osaksi Elisan akkureserviä saat kuukausittaisen hyvityksen.

Lue lisää ja katso oma säästösi osoitteessa elisa.fi/kotiakku

Saat nyt 100 € alennusta Elisa Kotiakun asennuksesta käyttämällä tarjouslomakkeella koodia **ROVANIEMI100**. Etu on voimassa 31.8.2026.

elisa | Kotiakku

LUOTETTAVA SÄHKÖURAKOINNIN KUMPPANI LAPISSA

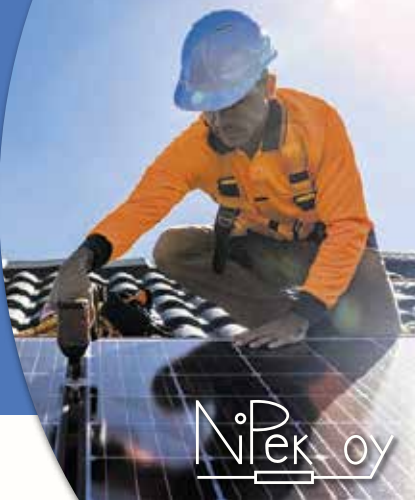
AURINKOPANEELIEN ASENNUS

Tilaa aurinkopaneelin asennus kotiin, mökille sekä kiinteistölle. Avaimet käteen -palvelu sähköalan ammattilaisten toimesta.

Meiltä myös sähköasennukset, tietoverkkotyöt ja sähköautojen latausasemat.

NIPEK OY

040 589 9662 | www.nipek.fi

Tykkää
meistä
FACEBOOKISSA!

facebook.com/omakotilehti

Omakoti

www.omakotilehdet.fi

SÄHKÖN HINTA VAIhtelee – OMA TUOTANTO TUO TURVAA.

Aurinkosähköjärjestelmä auttaa pienentämään ostosähkön tarvetta ja hyödyntämään omaa energiantuotantoa arjessa.

AURINKOPANEELIT

Hyödynnä ilmainen aurinkoenergia ja säästä sähkölaskuissa.

AKUSTOT & VARAVOIMA

Tallenna energia ja varaudu sähkön hinnan vaihteluihin sekä sähkökatkoihin.

SUUNNITTELU & MITOITUS

Räätälöity ratkaisu juuri sinun kotiisi tai kiinteistösi.

ASENNUSPALVELU

Ammattitaitoinen asennus avaimet käteen -periaatteella.

**KYSY MAKSUTON KARTOITUS
AURINKOSÄHKÖSTÄ KOTIISI!**

Myös mökkisähköjärjestelmät

**Lapin
AKKUMAILMA**

020 7343441

www.lapinakkumailma.fi

pien vuosien tuotot reservimarkkinoilta eivät ole lupaus tulevista tuotoista. Tänä päivänä oman sähkön myynnillä tienaa parhaimmillaankin joitakin kympejä kuukaudessa, jos ajankohta ja pörssi-sähkön hinta ovat kohdallaan.

Aurinkosähköjärjestelmällä voi joka tapauksessa alentaa omaa sähkönkulutusta suurimman osan vuotta. Lisäapua voi hakea erilaisista älyohjausratkaisuista.

– Älyohjaus auttaa sähkönkulutuksen hallinnassa. Merkittävimmät sähkönkulutukseen liittyvät tekijät voidaan liittää älyohjaukseen, jolloin aurinkosähkö huomiodaan siinä ohjausautomaattikas-sa. Älyohjaukseen voidaan liittää esimerkiksi sähköauton lataus, ilmalämpöpumppu, sähköinen lattialämmitys ja sähköinen käyttö-vesivaraaja, toteaa Kettunen.

– Älykkään ohjauksen avulla voi ohjata laitteen varastoimaan aurinkosähköä silloin, kun paneelit tuottavat sähköä enemmän kuin sitä kuluu. Esimerkiksi lämminvesivaraajan veden lämpötilan voi ohjata nousemaan korkeammaksi silloin, kun aurinkosähköä on tarjolla, jolloin lämmin vesi riittää pidempään illasta seuraavaan aamuun.

Ohjausten toteutusmahdollisuuksia omaan kohteeseen kannattaa selvittää samalla, kun kysyy tarjouksia aurinkosähköjärjestelmistä. On myös hyvä varmistaa, onko esitetty ohjaustapa saatavissa järjestelmän toimittajalta osana aurinkosähköjärjestelmän avaimet käteen -toteutusta.

Akustolla saa enemmän pelivaraa

Aurinkosähköjärjestelmän asennus ei ole jokapojan hommaa – onhan kyse sähkölaitteista ja paloturvallisuudesta. Kettusen mukaan takavuosina on aurinkosähköjärjestelmissä ollut jonkin verran laatu-putoikkeamia ja huonoja asennuksia – esimerkiksi kaapeleiden kiinnitykseen, tuentaan ja suojaukseen liittyen.

Kannattaa siis olla tarkkana, hankkia laitteisto luotettavalta toimijalta ja asennuttaa se asiansa osaavalla alan yrityksellä. Ovikelloa pimputtavalla kiertävältä kauppiaalta ei missään tapauksessa pidä ostaa mitään, koska heidän kohdallaan myyntipuheet ja raaka todellisuus aniharvoin kohtaavat.

Akusto aurinkosähköjärjestelmän lisänä mahdollistaa järjestelmän koon kasvattamisen jonkin verran. Toki akustoakin kannattaa käyttää myös tasaamaan omaan käyttöä ja toimimaan reservinä esimerkiksi sähkökatkojen aikana. Varavoimakäyttö sähkökatkojen aikana edellyttää tämän mahdollistavien lisälaitteistojen asentamisen.

Akustoon voi varastoida aurinkosähköä silloin kun paistaa ja purkaa sitä yöaikaan. Akustoa voi myös ladata sähköverkosta silloin, kun sähkö on halpaa ja purkaa, kun se on kallista. Akusto ei kuitenkaan sovellu aurinkosähkön varastointiin eri kuukausien saati vuodenaikojen välillä – siihen sen kapasiteetti ei riitä.

Akusto on asennuksineen kalliinpuoleinen investointi eikä takaisinmaksuaikaa pysty tarkasti etukäteen arvioimaan. Tukesin mukaan akkujen hinnat saattavat laskea, kun ne yleistyvät, mutta koska ja missä laajuudessa se tapahtuu, on vielä arvailun varassa. Joka tapauksessa akusto mahdollistaa entistä paremman vaikuttamisen omaan sähkönkäyttöön ja pienentää sitä kautta sähkölaskua.

Huomioi paloturvallisuus

Aurinkosähkön ja akustojen paloturvallisuus on myös puhuttanut viime aikoina. Kun järjestelmä on laadukas ja asennettu asianmukaisesti, se on paloturvallinen ja tulipalon vaara häviävän pieni.

Toki jokaisessa sähkölaitteessa ja akussa on aina mukana syttymisriski. Jos esimerkiksi aurinkopaneeli vahingoittuu syystä tai toisesta – sen päällä kävellään tai jotakin painavaa putoaa paneelin päälle – on se välittömästi vaihdettava uuteen.

Myös akuston sijoittelussa on hyvä huomioida, ettei se sulje poistumistietä talosta. Akkupalo on usein aika nopea ja raju tapahtuma, joka lisäksi tuottaa myrkyllisiä kaasuja. Akkupalossa syntyy happea, joten paloa ei pysty eikä kannata yrittää sammuttaa kotikonstein. Jos pahin tapahtuu, on viisainta kerätä perhe, poistua talosta ja soittaa pelastuslaitos paikalle.

Jos tulipalo syttyy jostain muusta syystä, ovat katolla olevat aurinkopaneelit riski ennen kaikkea pelastushenkilökunnalle. Sähkön-tuotto paneeleissa ei lopu tulipaloon, vaan niissä saattaa olla hyvinkin korkea jännite tulipalon riehussa ympärillä. Vesi ja sähkö on tunnetusti huono yhdistelmä ja siksi sammuttajatkin joutuvat tarkasti harkitsemaan, miten palon saa hallintaan itseään vaaran-tamatta. ■

Lisää tietoa aurinkosähköjärjestelmien paloturvallisuudesta löytyy pelastuslaitokset.fi-sivustolta. Siellä on ladattavissa aurinkosähköjärjestelmien paloturvallisuusohje.

» KOLUMNI

Tuulahduksia Euroopasta

Sirpa Pietikäinen
Kirjoittaja on Euroopan
parlamentin jäsen.

Kotipuutarhuri ei tarvitse torjunta-aineita

Ihmiset ovat innovoineet läpi historian erilaisia yhdisteitä, jotka auttaisivat meitä arjessa pitämään kodin siistinä ja puutarhan ötökät loitolla. Monet näistä kemikaaleista kuitenkin sisältävät niin kutsuttuja ikuisuuskemikaaleja eli PFAS-yhdisteitä, jotka ovat erittäin haitallisia sekä meille ihmisille että ympäristölle. PFAS-yhdisteiden on todistettu lisäävän esimerkiksi erilaisten syöpien riskiä ja vaikuttavan kykyymme saada jälkeläisiä. Arkea helpottavista aineista onkin tullut valtava turvallisuushka.

Turvallisen elinympäristön vaaliminen alkaa kotoa ja omasta pihapiiristä; emmehän halua myrkyttää omaa elinympäristöämme. Myrkyille on onneksi olemassa lukuisia luonnonmukaisia vaihtoehtoja, joista osa nojautuu uudennlaisiin innovaatioihin ja osa perinteisiin menetelmiin ja maalaisjärkeen. On hyvin ymmärrettävää, että erityisesti ilmastonmuutoksen myötä lisääntyvät vieraslajit, kuten kotilot ja etanat aiheuttavat kotipuutarhureille päänsäivää ja houkutuskaivaa myrkkypulot esiin. Järkevä ajoitus ja erilaisten menetelmien yhdistäminen mahdollistavat kuitenkin tehokkaan mutta luonnonmukaisen torjunnan. Tuholaiseta- noiden ja -kotiloiden hävittämiseen voi käyttää luomuviljelyynkin soveltuvia rautafosfaattivalmisteita jo aikaisin keväällä erityisesti ilta-aikaan, jolloin maan kosteus on korkeampi ja eliöt liikkeellä. Kevätaikaan on myös tärkeää poimia näkyvät kotilot puutarhasta ennen niiden munimisaikaa ja hävittää

ne kiehuvan kuumalla vedellä sekajätteen mukana, jotta ne eivät leviä uudelleen tai houkuttele paikalle lajotovereita.

On ymmärrettävää, että puutarhassa kyykkiminen ei ole kaikille vaihtoehto. Puutarhan hoitoon tarjotaan onneksi myös erilaisia palveluita kuten paikallisten 4H-yhdistysten piha- ja puutarha-apua. Nämä yhdistykset kouluttavat ja työllistävät paikallisia nuoria, jotka oppivat samalla myös itse käytännön taitoja puutarhanhoitoon liittyen. Voimakkaat kemikaalit jäävät pysyvästi maaperään ja siten maahan sitoutuva kemikaalitaakka kertaautuu sukupolvien myötä. Meidän on siis ajateltava erityisesti lapsia ja nuoria niin terveys- kuin ympäristöasioissa.

Meidän poliitikkojen tehtävänä on kehittää sellaisia lakeja, olosuhteita ja kannustimia, joiden myötä terveyttä ja planeetan hyvinvointia tukevat toimin- tamallit ja innovaatiot pääsevät leviämään ja vie- mään tilaa menneisyyden myrkyiltä. EU on jo nyt tiukentanut näiden vaarallisten kemikaalien pitoi- suusvaatimuksia, mutta edelleen kuluttajan tulee olla tarkkana. Pyrin itse edistämään tiukempaa EU- tason kemikaalisääntelyä erityisesti kuluttajatuot- teissa mutta valitettavasti kaikki päättäjät eivät ole samoilla linjoilla. Haluankin rohkaista kansalaisia olemaan aktiivisesti yhteydessä poliittisiin päättä- jiiin ja vaatia lainsäädäntöä, joka turvaa terveellisen ja turvallisen elinympäristön meille nykyisille ja tule- ville sukupolville.

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Kausihuoltoa joka vuodenajalle

Omakotitalo tarjoaa asujalleen vapautta ja tilaa, mutta tuo mukanaan myös vastuuta rakennuksen kunnossapidosta. Säännöllinen ja oikein tehty kausihuolto on tärkeä tapa edistää talon pitkäikäisyyttä.

Pienet tarkistukset ja korjaukset pitävät yllä omakotitalon kuntoa ja auttavat säilyttämään sen arvon. Niistä laistaminen on siis pitkän päälle melkein kuin heittäisi rahaa hukkaan.

Neuvontainsinööri **Timo Jokela** Peruskorjaamisen ja Rakentamisen Kehittämiskeskus ry:stä korostaa, että omaisuudesta, nimenomaan kiinteistöstä, on tärkeää pitää huolta. Hän toteaa saamattomuuden olevan kuitenkin ihmisten perisynti. Lisäksi talonhuollosta puuttuu usein järjestelmällisyyttä.

– Kyllä sitä pitäisi koko ajan huoltaa. Tässä auttaisi, kun tehtäisiin ihan paperilla oleva huoltokansio, joka olisi sitten jossain keskeisessä paikassa, ei missään mappi Ö:ssä. Ja sitä

täytetään vähän kuin päiväkirjasysteemillä: kun on rännit puhdistettu, laitetaan päivämäärä ja puumerkki, että se on tehty.

Ilman kattavaa huoltolistaa omakotiasuja saattaa hoitaa talonsa kausihuoltoa vailla sen kummempaa suunnitelmallisuutta, jolloin osa tärkeistäkin toimenpiteistä jää tekemättä. Esimerkiksi rännien puhdistaminen unohtuu Jokelan mukaan monilta. Lisäksi jos talossa on ullakkotila, johon on mahdollista mennä, siellä olisi hänen mukaansa tärkeää tarkistaa aluskatteen ja yläpohjan kunto aika ajoin.

– Se pitäisi ehdottomasti käydä tarkistamassa sateella tai heti sateen jälkeen. Silloin nähdään pienetkin

vesivuodot.

Jokela toteaa talven lumen, jään ja pakkasen, mutta myös kevään sulamisvesien rasittavan tyypillisesti talon rakenteita ja aiheuttavan vaurioita.

– Jos vesikatolla on rännit tai muut tukossa, ne voivat ohjata vuotovesiä pitkin rakenteita, mikä ei ole hyväksi.

Keväällä tarkistetaan vesikatto ja salaojat

Kevään tullen on korkea aika tarkistaa talo talven aikana syntyneiden vaurioiden varalta. Jokela toteaa talven rikkovan usein muun muassa tiilikattojen tiiliä. Keväällä lumien sulettua kattotiilien kunto kannattaa tarkistaa, ja kesällä vaihtaa rikki-

näisten tilalle ehjät. Vesikaton lisäksi hän neuvoo tutkimaan myös sokkelin kunnan esimerkiksi halkeamien varalta, ja ovatko sokkeleiden vierustat pysyneet kuivina.

– Sokkelin viereen ei saisi lätäköityä sulamisvesiä, vaan maanpintojen kallistuksien pitäisi ohjata virrat pois rakennuksen vierestä.

Jos maaperän vietto ei ole kunnossa, se voidaan kesällä ottaa remontin alle.

Kun lumet ovat sulaneet ja salaojien tarkastuskaivot esillä, voidaan myös salaojien kunto tutkia.

– Salaojassa ei saa vesi koskaan nousta putken alareunaa ylemmäs. Jos vettä ei ole siellä niin paljon, kaikki on kunnossa: maaperässä ei

ole pohjaveden nousuja tai mitään tulvavesiä, Jokela kertoo.

Salaojat voidaan hänen mukaan myös kuvata esimerkiksi viemäriverkostion huuhtelun ja kuvauksen yhteydessä 5–10 vuoden välein.

– Jos nähdään, että salaojissa on hiekkaa tai muuta, ne täytyy korjata. Käyttöikänsä lopussa olevat, eli noin 40 vuotta vanhat salaojat uusia.

Kesällä on pihatöiden ja huoltomaalausten aika

Kesä on pihan kunnossapidon aikaa, mutta hyvä ajankohta myös muutamien vuosien välein tehtävään julkisivun huoltomaalaukseen tai terrassin ja piha-aitojen huoltamiseen.

Talon ulkoverhouksen kunto on Jokelan mukaan hyvä tarkistaa jo maaliskuun huhtikuussa hilseilyjen tai lahovaurioiden varalta. Näin on tiedossa, millaista huoltoa julkisivulle voisi olla sitten kesemmällä aiheita tehdä.

– Sekin on jo myöhäistä jos halutaan, että joku maalausliike tulee tekemään. Se pitäisi ennakoita sitten jo puoli vuotta aikaisemmin.

Alkukesän aurinko kuivattaa maalin nopeasti ja suo hyvät olosuhteet huoltomaalauksille. Jokela lisää, että terrassin öljyminen olisi siten hyvä tehdä kesällä vähintään 2–3 vuoden välein, joskus jopa vuosittain.

– Ja tehdään kaikki maalaukset ja pihahommat silloin touko-kesäkuun aikana ennen juhannusta. Juhannuksen jälkeen pääsee sitten lomaviettoon, hän naurahtaa.

Lämmitysjärjestelmä tarkistetaan syksyllä

Syksyllä omakotiasujan edessä on puolestaan lämmitysjärjestelmien tarkastus. Lämmityskauden alkaessa on tärkeää käydä myös kodin palovaroitimet läpi ja tarvittaessa vaihtaa niihin paristot, Jokela painottaa.

– Ja jos on puulämmityksiä, häkäravitimet ehdottomasti paikalle.

Kyseessä on ennen kaikkea asukkaiden asumisturvallisuus. Mitä vanhempi rakennus on kyseessä, sitä puutteellisempi sen ilmanvaihto tyypillisesti on, tai ilmanvaihtoa ei ole lainkaan. Jokela toteaa lämmityskaudella tapahtuvankin aina muutama häkään liittyvä onnettomuus.

– Puulämmityksen kanssa yksi juttu on se, että pitäisi osata lämmittää oikein. Pitää tietää, että kuinka paljon ja minkälaista puuta poltetaan. Tulisijan pintalämmön tulisi olla maksimissaan noin 60–70 astetta. Se ei saisi olla polttavan kuuma koskea.

Syys-lokakuussa kannattaa tarkastaa myös ikkunoiden ja ulko-ovien tiivisteet. Lisäksi ennen lämmityskauden alkua olisi Jokelan mukaan hyvä aika hankkia paikalle nuohooja hoitamaan tulisijan nuohous.

– Jos nuohooja ei käy, syksyllä kun puhdistetaan rännit ja muuta, pitää käydä sitten itse myös ullakkotilassa katsomassa savuhormit. Rappaus-ten pitää olla siellä ehjät ja välipohjan läpimenojen palovillaeristykset kunnossa, hän painottaa.

Talvella lämmönsäätö ja huomio lumikuormaan

Vaikka Suomessa omakotitalot kestävät tavallisesti kaiken katolle satavan lumen, tuiskulumia voi kertyä katolle paikoittain metrin kerros tai enemmänkin. Ongelma niistä muodostuu keväällä, kun lumet alkavat sulaa.

– Se lumimäärä kun lähtee katolta alas, se repii mennessään kaikki kattovarusteet, lumiesteet, kattotikkaat ja sadevesikourut, Jokela kuvailee.

Hän neuvookin omakotiasujia seuraamaan lumen määrää katolla tammi-helmikuussa. Enimmät lumet kannattaa poistaa katolta jo pakkaskaudella, jolloin katolla on helpompi liikkua ja lumi kevyempää. Koko kattoa ei kuitenkaan tarvitse tyhjentää.

– Mutta muistetaan, ettei katolle saa mennä enää sitten kun ikää on riittävästi. Ja turvavarusteet pitää olla.

Toinen talviajan huoltotehtävä on lämmitysjärjestelmän säätäminen, jonka Jokela neuvo tekemään juuri pakkaskaudella. Säätäminen pitää lämmityksen energiatehokkaana, mutta on kuitenkin parasta teettää ammattilaisella.

– Nykyään on paljon vesikiertoisia lattialämmityksiä. Jos kierto ei ole tasapainossa, joku huone jää kylmäksi, ja jossain voi olla liian lämmintä.

Vanhemmassa talossa huollon merkitys korostuu

Haja-asutusalueiden omakotitaloissa voi olla vielä aivan omat huoltotarpeensa. Jos esimerkiksi talousvesi hankitaan omasta rengaskaivosta tai porakaivosta, veden laatu olisi hyvä analysoida säännöllisesti noin kolmen vuoden välein. Haja-asutusalueiden jätevesijärjestelmään kuuluvat saostus- ja umpisäiliöt on puolestaan tyhjennettävä säännöllisesti liete-keräilyyrityksillä, yleensä vähintään kerran vuodessa tai tarpeen mukaan.

Mitä vanhemmasta omakotitalosta on kyse, sitä tärkeämpää sen säännöllinen huoltaminen Jokelan mukaan on; pahimmillaan huoltojen laiminlyönti kun voi johtaa rakennuksen tuhoutumiseen. Huoltotarve riippuukin paljon siitä, minkä ikäinen rakennus on kyseessä.

– Mitä vanhempi talo, kyllä siinä enemmän riskipaikkoja ja huollettavia paikkoja tulee. Se on selvää. Uudessa talossa päästään 10–20 vuotta helpolla. Melkein vain tarkistellaan ja vaihdetaan suodattimia ja muuta siinä. Huoltomaalauksiakaan ei paljon vielä tarvitse tehdä, hän kertoo.

Vanhassa omakotitalossa myös sähköjärjestelmä voi vaatia jo erityistä huomiota. Jokela toteaa sillä olevan oma elinkaarensa, ja jos talon sähköt ovat 30–50 vuotta vanhat, ne olisi syytä uusiksi sähköasentajan avulla johdotuksineen, keskuksineen päivitykseen nykyvaatimusten tasolle.

– Yksi mikä vanhoista taloista usein puuttuu, on vikavirtasuojaukset. Ne pitäisi ehdottomasti olla märkätiloissa ja keittiössä. Muuten se on turvallisuusriski. ■

Nuohous & ilmastointi
KARJALAINEN

Ilmastointipalvelut koko Pohjois-Suomen alueella

- Taloyhtiöt • Yritykset
- Julkiset kiinteistöt

Nuohous & Ilmastointi Karjalainen Oy

040 825 9465

nuohouskarjalainen.fi

KIERRÄTÄMME

Romuautot
Kaikenlaiset
metallit ja kaapelit
Rakennusjätteet

PURKUTYÖT

Muuntajat ja sähkökentät
Voimalat ja muut laitokset
Kaikenkokoiset
rakennukset

MYYMME

Teräkset, Vanerit
Vaihtolavat ja
Respo
-peräkärret

**Lapin
Metallikierrätys Oy**

LAPIN MATERIAALIKIERRÄTYS OY | 010 5740 401

LM RAUTAMYYNTI OY | 010 5740 404

Pappilantie 121, Rovaniemi | lapinmetallikierratys.fi

Sadevesijärjestelmät ja kattoturvatuotteet asennettuna

Soita ja tilaa
veloitukseton
arviokäynti
0400 259 511

ARVO

Ei raidoitu eikä ruostu!

Meiltä saat mm. markkinoiden ainoan raidoittumattoman, ruostumattoman ja saumatoman Arvo-alumiinikourun.

PS-Kouru Oy

0400-259 511, Rovaniemi
ari.puhakka@vesivek-jm.fi

» AJANVIETE

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Vuoden 2026 trendikasvit

Suomalaiset viher- ja puutarha-alan järjestöt Taimistoviljelijät ry, Suomen Puutarhakauppiat ry ja Maisemasuunnittelijat ry valitsivat alkuvuodesta kuluvan vuoden trendikasvit. Trendikasvit menestyvät hyvin suomalaisissa olosuhteissa, ovat edustavia ja helpohoitaisia ja kuuluvat kotimaisen taimistojen valikoimiin.

Tuoksuviin, keltakukkaisten **nauhuksien** kukinta on runsasta ja kukinta-aika pitkä, heinäkuusta syys-lokakuun vaihteeseen. Ne ovat erinomaisia puutarhan reunaa-alueiden istutuksissa ja alueilla, joissa tarvitaan korkeaa peitto-

kasvillisuutta.

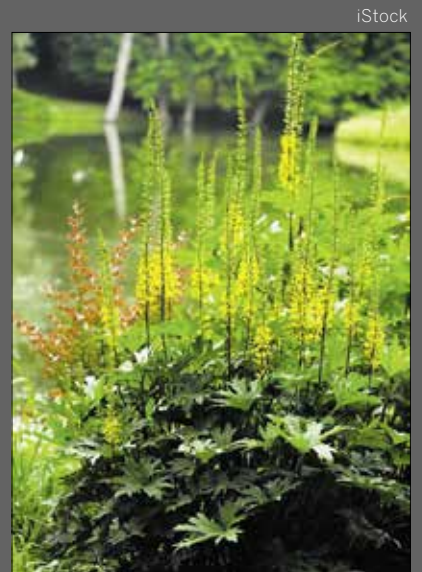
Nauhuksissa on runsaasti lajeja, ja useimmat niistä ovat erittäin talvenkestäviä. Lajin mukaan ne kasvavat reilusta metrin korkuisesta lähes parimetrisiksi. Nauhut tarvitsevat vähintään puolen metrin paksuisen runsasravinteisen, humuspitoisen ja hyvin vettä pidettävän kasvualustan.

Vuoden 2026 trendikasveja ovat myös **laikkuköynnökset**, jotka ovat nimensä mukaisesti lehdiiltään laikukkaita ja muuttavat kasvaessaan väritystään hennon vaaleanvihreästä tummemman vihreäksi. Niiden sitrukselta

ja kielolta tuoksuvat valkoiset kukat muodostavat pölytyksen onnistuessa pieniä, maukkaita minikiivejä.

Laikkuköynnökset menestyvät yleensä menestymisvyöhykkeillä I–III, mutta kestävimmit kannat talvehtivat lämpimillä kasvupaikoilla vielä V-vyöhykkeelläkin. Laikkuköynnökset viihtyvät parhaiten puolivarjossa tai auringossa, kun kasvualusta on hiekevää, multavaa, runsasravinteista ja peruskalkittua.

Lähde: Viherympäristöliitto, www.vyl.fi

iStock

Tykkää FACEBOOKISSA!
meistä

facebook.com/omakotilehti

Ristikon ratkaisu edellisestä lehdestä.

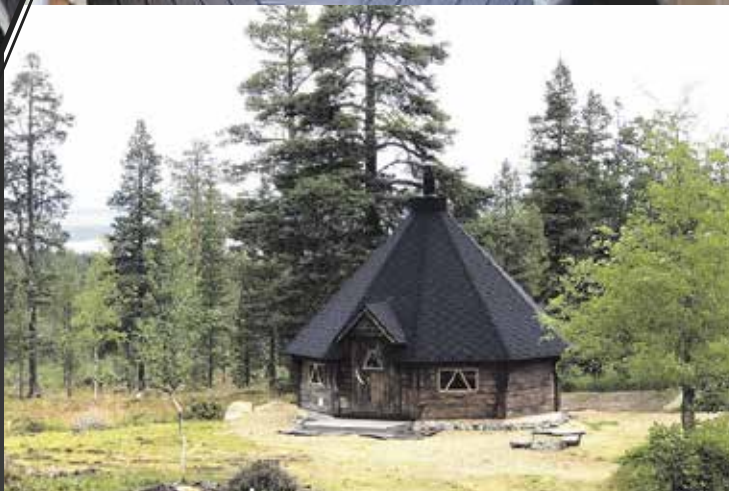
RISTIKKO

Laatija: Juha Kairavuo / www.aikakuva.fi

Hiton täysikuu! Suomi-
nen VELATON Pölvästi Kädessä

Kasvin osa Kamun kaimat
Haloo nainen -kysely Käsitely Nainen
x2 Maa-lasi Kääröt
Noki-nen? Jobit Kivisen kaimat Laulaja Siunaavia
Alkuaste Puhki kulunut MAUSTE
Kako-fonia Ruok-kia
Ei totta Tena-vissa
Eläimiä Aset-taa Sählä-rit
Kyl-miä Ennen syntymää Nopeaa Sha-kissa Myös äiti Yli-makea
-hinta Avaria Mu-kana Kesä-Syys-
Arabimaa Romppeet Tuo onnea? Surkeat! Soluissa -1. Onpas laihaa! x2 Pakarinen Tikkanen Öljy-maa
Kyllä Eine Voitanut 2x AIHE Sii-pola
Pa-kassa Iskut Haise-via
Lu-vattu Suun-nat Uuden vuoden juttu

Meillä on tällainen.
Onks sulla?

TIMAPUU

Luonnonrauhaa, tunnelmaa ja laatua!

Grillikodot – Huvimajat – Laavut – Tiipit – Kotasaunat – Ravintolakodot

Etsitkö Lapin maisemiin sopivaa paikkaa illanistujaisiin, suojaistaa keidasta rentoutumiseen tai tunnelmallista lisärakennusta yrityksesi pihapiiriin? Meiltä löydät kotimaisena käsityönä valmistetut laadukkaat piharakennukset, jotka on suunniteltu kestävästi Pohjois-Suomen vaativia olosuhteita.

- ✓ 100 % suomalaista käsityötä
- ✓ Kestävä rakenne – suunniteltu pohjoisen ilmastoon
- ✓ Yksilöllinen suunnittelu – myös yritysasiakkaille
- ✓ Kuljetus ja asennus sisältyy hintaan

Valikoimassamme:

- Tunnelmalliset grillikodot
- Perinteikkäät laavut ja tiipit
- Tyylikkäävät huvimajat
- Suuret ravintolakodot yrityksille ja matkailukohteisiin
- Lempeistä löylyistä tunnetut kotasaunat

Ota yhteyttä. Tehdään pihastasi elämys!

Timapuu Oy Marttila
Verkkotehtaankatu 12
95420 TORNIO

Tehtaallamme on esillä useita malleja.
Tervetuloa tutustumaan!

TIMO MARTTILA
0400 698 198
timo.marttila@timapuu.fi

ANTTI MARTTILA
0400 690 101

Tutustu mallistoomme:
www.timapuu.fi

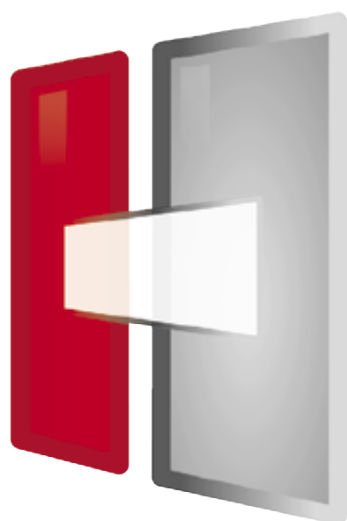

AVAA OVI KESÄÄN...

- TERASSILASITUKSET • KATTOLASIT
 - SAUNAN LASISEINÄT • KAIDELASIT
 - VÄLITILAN LASIT • PÖYTÄLASIT
- JA PALJON MUUTA...

Meiltä kaikki lasituotteet mittatilauksena ja asennettuna.

Pyydä tarjous!

LASI- JA LEVYMYYN
HALONEN OY

Menikö
ikkuna rikki?
Me
korjaamme
lasin kuntoon!

016 312 395 • 0400 563 236
WhatsApp / 24h Päivystys 040 5867 317
myynti@lasihalonen.fi • Hallitie 10, 96310 Rovaniemi
www.lasihalonen.fi